

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2018

**STANISLAV
MADĚRA**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Analýza možných opatření pro omezení dopadu teroristických útoků

**Analysis of Possible Measures in order to Limit the Impact of Terrorist
Attacks**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Vedoucí práce: PhDr. Václav Adámek

Bc. Stanislav Maděra

Kladno, květen 2018

Zadání práce – list formuláře Zadání bakalářské/diplomové práce – originál v 1. vazbě, ofocený originál ve 2. vazbě.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem **Analýza možných opatření pro omezení dopadu teroristických útoků** vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 18.05.2018

.....
podpis

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval p. PhDr. Václavu Adámkovi za pomoc a vedení mé diplomové práce. Zároveň i všem pracovníkům Sekce terorismu a extremismu Národní centrály proti organizovanému zločinu, kteří mně vytvořili podmínky pro její zpracování a přispěli věcnými připomínkami.

Abstrakt

Zvyšující se frekvence teroristických útoků spáchaných na území států Evropské unie mě přivedla k myšlence zpracovat práci, ve které se budu zabývat tím, jaká opatření lze přijmout jako preventivní proti těmto útokům a tím i omezení dopadů těchto útoků. V boji proti terorismu považuji prevenci za nejdůležitější bod, proto jsem se při zpracování mé diplomové práce zaměřil na analýzu protiteroristických, politických i právních nástrojů Evropské unie i České republiky.

Pomocí deskriptivní a kompilativní metody tato práce na začátku popisuje vybrané nástroje EU a ČR, a jejich hlavní koncepční přístupy k současnému boji proti terorismu. Následuje stanovení cíle práce a hypotéz, popis metodiky, jakým způsobem jsou v této diplomové práci analyzována vybraná preventivní opatření proti terorismu.

Výsledky, dosažené pomocí SWOT analýzy u vybraných opatření, jsou obsahem praktické části této práce. Analýza byla zaměřena na preventivní opatření proti terorismu využitelné kriminální službou Policie ČR. Ta nalezneme hlavně v zákoně číslo 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Prameny mé práce tvořily především legislativní normy Evropské unie a České republiky a monografie renomovaných autorů v oblasti terorismu.

V diskuzi a závěru práce je hodnocena praktická využitelnost vybraných opatření, návrhy jejich případných úprav a doporučení pro přijetí nových opatření. Rovněž jsou zde popsány způsoby, jak lze daná opatření využívat v policejní praxi v rámci boje proti terorismu a tím i dopad využití těchto opatření na běžnou veřejnost, spolu s uvedením míry zásahu do lidských práv a svobod.

Klíčová slova

Terorismus; prevence; legislativa EU; Policie ČR; lidská práva; SWOT analýza.

Abstract

The increasing frequency of terrorist attacks perpetrated on the territory of the European Union has led me to work on a paper in which I will deal with what measures can be taken as a preventive measure against these attacks, and thus limiting the impact of these attacks. I consider prevention as the main point on the combating terrorism. Therefore, in course of my diploma dissertation's elaboration I focused on analysis of counterterrorism, political and legal instruments of European Union and even of the Czech Republic.

By means of descriptive and compilation method, my diploma dissertation starts with description of selected EU and Czech Republic instruments and their main conceptual approaches to current combating terrorism. The goalsetting and hypotheses setting follows, together with description of methodology how the selected counter-terrorism measures are analysed in this diploma dissertation.

The main part of my diploma dissertation contains the outcomes, achieved by SWOT analysis. The analysis focused mainly on the preventive measures against terrorism, which can be used by the Criminal Police Service of the Czech Police. These measures are mainly found in the Act on the Police of the Czech Republic No. 273/2008 Coll. The sources of my work were primarily legislative norms of the European Union and the Czech Republic and monographs of renowned authors in the field of terrorism.

Within the discussion and conclusion part, I evaluate practical efficiency of selected measures, proposals of their eventual modifications and recommendation for new measures to be taken. There are also described the ways, how the said measures can be implemented to the police counter terrorism practices, together with description of the measures' impacts to the general public and its rights and freedoms.

Keywords

Terrorism; prevention; EU legislation; Police of the Czech Republic; human rights; SWOT analysis.

OBSAH

Úvod	13
1 VÝVOJ BOJE PROTI TERORISMU V EVROPĚ A EU	16
1.1 Evropská úmluva o potlačování terorismu – Štrasburk 27.1.1977	17
1.2 Akční plán Unie na boj proti terorismu – Brusel 2001.....	18
1.3 Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu (2002/475/SVV).....	19
1.4 Evropská bezpečnostní strategie – 2003.....	21
1.5 Haagský program - 2004.....	22
1.6 Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu – listopad 2005 (revidována v červnu 2014)	23
1.7 Lisabonská smlouva – Lisabon 13.12.2007.....	27
1.8 Průmské rozhodnutí – rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23.6.2008	29
1.9 Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie Směrem k evropskému modelu bezpečnosti – 25. a 26.3.2010.....	30
1.10 Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie - 2016.....	31
2 VYBRANÉ NÁSTROJE EU PRO BOJ S TERORISMEM.....	34
2.1 COSI – Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti.....	34
2.2 Europol.....	35
2.3 ECTC - Evropské protiteroristické centrum.....	37
2.4 Eurojust	38
2.5 Frontex - Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž	40

2.6	CEPOL - Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva.....	42
2.7	Úřad protiteroristického koordinátora.....	43
3	BOJ PROTI TERORISMU V ČR.....	46
3.1	Současná protiteroristická politika ČR.....	46
3.1.1	Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013.....	47
3.1.2	Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017 - 2020	49
3.2	Definice trestných činů po linii terorismu	52
4	CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY	61
5	METODIKA	62
5.1	Metoda deskriptivní.....	62
5.2	Metoda komparativní	62
5.3	SWOT analýza.....	63
6	ANALÝZA PROTITERORISTICKÝCH ZÁKONŮ FRANCIE A VELKÉ BRITÁNIE	64
6.1	Francie	64
6.1.1	Pravomoc vytvářet ochranné pásmo – perimetr ochrany	65
6.1.2	Zavření míst bohoslužby	66
6.1.3	Individuální opatření dohledu.....	67
6.1.4	Prohlídky a zabavování.....	69
6.1.5	Opatření pro sledování určitých bezdrátových komunikací	70
6.2	Velká Británie	71
7	ANALÝZA VYBRANÝCH OPATŘENÍ PRO BOJ S TERORISMEM V EU	74
7.1	PNR – Jmenná evidence cestujících	74
7.2	SIENA – Síť pro bezpečnou výměnu informací.....	78

7.3	Evropský zatýkací rozkaz	79
7.4	Směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní	80
8	ANALÝZA OPATŘENÍ PRO BOJ S TERORISMEM V ČR - dle zákona č. 273/2008 Sb. o Policii ČR.....	84
8.1	Získávání poznatků o trestné činnosti	84
8.2	§ 71 zákona o Policii ČR.....	87
8.3	§ 71a zákona o Policii ČR.....	91
9	DISKUZE.....	93
10	NÁVRH MOŽNÝCH OPATŘENÍ.....	99
	ZÁVĚR	100
	Seznam použitých zkratk	101
	Seznam použité literatury	102

ÚVOD

S rozvojem moderních komunikačních technologií, umožňujících online přístup k aktuálním událostem takřka z celého světa, jsme, častěji než kdykoliv dříve, zahrnováni více či méně objektivními zprávami mimo jiné i o teroristických útocích. Média nás, pokud je to alespoň trochu možné, informují přímo z místa činu o způsobu útoku, počtu obětí na životech, počtu zraněných a dalších škodách způsobených provedeným teroristickým útokem. V reportážích poté následují informace o možných pachatelích útoku a spekulace o motivech, které pachatele vedly ke spáchání daných útoků. Média tak napomáhají teroristům v naplnění jednoho z jejich hlavních cílů, tedy šokovat co nejširší okruh lidí, vyvolat a šířit paniku a strach. Veřejnost se tímto způsobem seznamuje s následky terorismu.

Terorismus, jako předmět zájmu, však nejsou jen palcové titulky v denním tisku, články na internetu a mimořádné vstupy v televizních či rozhlasových vysíláních. Mediální pohled tvoří jen jednu z několika rovin, které jedinečně umožňují komplexní náhled na terorismus. Vzhledem k sílícím hrozbám terorismu, spojených například s návratem evropských džihádistů z oblastí bojů v Sýrii a Iráku, ale i s rostoucím národním a národnostním povědomím, by se veřejnost měla o projevy terorismu zajímat mnohem hlouběji. Měla by se o něj zajímat z vědecké, právní i obranné stránky. Pokud bude veřejnost informována o tomto problému tak jednostranně jako dosud, může nastat situace, kdy informace z médií o obětech teroristických útoků budou vnímány stejně jako jsou dnes přehlíženy počty zemřelých při dopravních nehodách. Příkladem může být porovnání statistik o obětech na životech při teroristických útocích v Západní Evropě (definované státy: Rakousko, Belgie, Kypr, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Velká Británie, Řecko, Island, Irsko, Itálie, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Severní Irsko, Norsko, Portugalsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Vatikán) a obětech na životech při dopravních nehodách na území České republiky, obě za rok 2016. Podle údajů Global Terrorism Database je počet obětí na životech teroristických útoků v Západní

Evropě 238 za daný rok.¹ Oproti tomu bylo za stejné období evidováno 545 obětí na životech při dopravních nehodách pouze na území České republiky.² Zatímco počet obětí teroristických útoků je vnímán jako alarmující, počet obětí dopravních nehod, byť mnohonásobně vyšší již v dnešní době budí ve veřejnosti jen málo emocí. Z toho je patrné, že veřejnost není šokována následky událostí, v těchto příkladech smrti lidské bytosti, nýbrž způsobem a okolnostmi, za jakých ke smrti člověka došlo.

Veřejnost očekává, že stát, potažmo nadnárodní organizace, jakožto vrcholné mocenské instituce, přijmou taková opatření, která by hrozbu terorismu a případné dopady teroristických útoků, potlačily na minimum. Přijetí opatření proti terorismu, vnímané jako boj s terorismem, však přináší stále složitější otázky zejména po právní stránce. Pro efektivní boj s terorismem je nezbytné co nejrychleji vyřešit, jaké konkrétní kroky jsou proti teroristům přípustné. Vytvořit či upravit pro příslušné složky vhodnou legislativu, která by tvořila právní oporu v jejich činnosti. Tím se dostáváme k otázce nutnosti jistého omezení lidských práv, které nevyhnutelně přijetí efektivních opatření pro boj s terorismem s sebou přinesou. Zde bude obzvláště složité posoudit, kam až takové omezení může zajít, aby bylo akceptovatelné, ale zároveň použitelné pro reálnou praxi. Posoudit přípustnost kroků vedoucích k identifikaci konkrétních hrozeb, identifikaci jednotlivých teroristů, v době, kdy je teroristický útok stále ještě ve stádiu přípravy. Posoudit opatření proti teroristům, která jsou přípustná pro získání zásadních informací o chystaném útoku a pro odvrácení útoku. Jaká má být reakce na dokonaný teroristický útok? Na tyto uvedené otázky je zapotřebí nalézt právně fundované odpovědi. Mimo právní teorii a její následné uvedení do praxe jde také o práci s veřejným míněním.

---

¹ Viz https://www.start.umd.edu/pubs/START_GTD_OverviewTerrorism2016_August2017.pdf

² Viz <http://www.policie.cz/clanek/statistika-nehodovosti-900835.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Boj proti terorismu se jistou měrou promítá takřka do všech oblastí evropské integrace. V práci popisuji stěžejní právní úpravy týkající se boje proti terorismu v rámci EU a blíže rozebírám protiteroristické právní normy Spojeného království Velké Británie, Francie a České republiky. Analýzou těchto norem se snažím nastínit možnosti zefektivnění boje proti terorismu na národní úrovni. Problematika boje proti terorismu je rozsáhlá, proto jsem ji v práci zúžil jen na problematiku případného omezení a zásahu do lidských práv ze strany policejních složek. K tomu se snažím analyzovat pouze dokumenty a ty nástroje ochrany před terorismem, které se toho přímo týkají. Některé instituty pouze zmiňuji a vzhledem k rozsahu své diplomové práce dále odkazuji na odbornou literaturu a zdroje.

1 VÝVOJ BOJE PROTI TERORISMU V EVROPĚ A EU

Během období studené války, které se vyznačovalo mocenským soubojem mezi USA a spojenců NATO na jedné straně a socialistickým blokem států v čele se SSSR na druhé straně, narůstaly projevy terorismu, kdy teroristické skupiny byly podporovány jednotlivými vládami. V této etapě nastává rozmach revolučního terorismu a partyzánských bojů. V Evropě se objevují teroristické skupiny jako Rudé brigády v Itálii, německá Frakce Rudé armády, skupina Baader-Meinhofová, které můžeme označit jako zástupce levicového terorismu. Aktivní začínají být i stoupenci národněosvobozenického terorismu jako byla Irská republikánská armáda, či Baskická ETA. Evropy se dotkly i akce Organizace pro osvobození Palestiny, skupiny Černé září a do podvědomí se celosvětově dostaly i skupiny PKK či Tamilští tygři. Během 60. až 80. let minulého století tyto teroristické skupiny prováděly únosy letadel³ a lodí. V 80. letech se začaly zvyšovat počty útoků pomocí výbušnin a také počty sebevražedných útoků.

Reakcí představitelů evropských zemí a posléze i EU na stoupající tendenci teroristických útoků, bylo postupné vytváření dohod, úmluv, strategií a koncepcí týkajících se přijímání nejrůznějších opatření pro omezení hrozby terorismu. V dalších kapitolách se blíže seznámíme s vybranými dokumenty, které prezentují postoj Evropy v boji proti terorismu a které sloužily či dosud slouží jako opora pro tento boj.

---

³ Viz databáze <https://aviation-safety.net/database/>

1.1 Evropská úmluva o potlačování terorismu – Štrasburk 27.1.1977

V reakci na nárůst počtu spáchaných teroristických činů, s přáním přijetí účinných opatření k tomu, aby byli pachatelé teroristických útoků trestně stíháni a potrestáni, dohodly se členské státy Rady Evropy na Evropské úmluvě o potlačování terorismu. Jako neúčinnější opatření se tehdy ukázalo vydávání pachatelů teroristických činů do státu, kde spáchali svůj čin. Tímto se zbavují možnosti vyhnout se potrestání uprchnutím do jiného státu.

Přijetím této úmluvy se členské státy zavazují k tomu, že při posuzování žádosti jiného členského státu o vydání pachatele nebudou považovat za trestný čin politický, nebo za trestný čin s takovým činem souběžně spáchaným, ani za trestný čin spáchaný z politických pohnutek závažné trestné činy uvedené v člancích 1 a 2 Evropské úmluvy o potlačování terorismu. Podle článku 1 se jedná o:

- trestné činy spadající do působnosti Úmluvy o potlačování protiprávního zmocnění se letadel – Haag 16.12.1970;
- trestné činy spadající do působnosti Úmluvy o potlačování protiprávních činů ohrožujících bezpečnost civilní letecké dopravy – Montreal 21.9.1971;
- trestné činy spáchané útokem na život, zdraví nebo svobodu osob požívajících mezinárodní ochrany včetně diplomatických zástupců;
- trestné činy únosu, braní rukojmí nebo protiprávního omezování osobních svobod;
- trestné činy s použitím bomb, granátů, raket, automatických střelných zbraní nebo dopisů a balíků s nebezpečnou náplní, pokud jejich použití představuje ohrožení osob;

- pokus o spáchání uvedených trestných činů nebo účast na nich jako spolupachatele nebo pomocníka osoby, která spáchá nebo se pokusí spáchat takový trestný čin.⁴

Problémem této úmluvy je tzv. francouzská klauzule, obsažená v článku 5, na jejímž základě může stát extradici odmítnout, jestliže jsou vážné důvody k domněnce, že osoba má být vydána za účelem stíhání nebo potrestání kvůli rase, náboženství, politických názorů národnosti nebo předpojatosti.⁵ Byť je francouzská klauzule považována za prostředek ochrany lidských práv, nelze vyloučit její případné zneužití k účelu zabránění stíhání pachatele.

1.2 Akční plán Unie na boj proti terorismu – Brusel 2001

Dokument s názvem Závěry a Akční plán proti terorismu, přijatý na mimořádném zasedání Evropské rady v Bruselu dne 21. září 2001, bezprostředně reagoval na útoky z 11. září 2001 v USA a pro členské státy EU měl významný dopad na další vývoj v boji proti terorismu. V dokumentu Rada podporuje odvetný postup USA po zmiňovaných útocích a deklaruje, že členské státy EU jsou připraveny k úzké spolupráci při boji proti mezinárodnímu terorismu.

V druhé části dokumentu přikazuje Evropská rada přijmout konkrétní opatření pro zajištění intenzivnější spolupráce v oblastech vnitřní bezpečnosti a justice. Zejména se jedná o možnost identifikace pravděpodobných teroristů a teroristických organizací v Evropě za pomoci vytvoření seznamu teroristických

---

⁴ Viz text 837 Vládní návrh, kterým se předkládá Federálnímu shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky k vyslovení souhlasu Evropská úmluva o potlačování terorismu. [online] 1991 [cit. 1.5.2018]. Dostupné z: http://www.psp.cz/eknih/1990fs/tisky/t0837_00.htm

⁵ PIKNA, Bohumil. *Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled)*. Praha: Linde, 2006. 57-58. ISBN 80-720-1615-6.

organizací. Dalším úkolem bylo vytvoření protiteroristického týmu v rámci Europolu a v neposlední řadě to bylo schválení rozšíření směrnice o praní peněz. Dokument také obsahuje výzvy k přijetí společné definice terorismu a k zavedení evropského zatýkacího rozkazu, který měl umožnit předat hledané osoby přímo mezi justičními orgány členských států.⁶

1.3 Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu (2002/475/SVV)

Tento dokument stanoví, že každý členský stát EU přijme opatření nezbytná k tomu, aby jeho právní řád závazně respektoval jako teroristický čin každé úmyslné jednání, které na základě své povahy nebo souvislostí může vážně poškodit některou zemi nebo mezinárodní organizaci, pokud jsou spáchána s cílem:

1. vážně zastrašit obyvatele, nebo
2. neoprávněně nutit některou vládu nebo mezinárodní organizaci k nějakému jednání nebo upuštění od nějakého jednání,
3. vážně narušit stabilitu nebo rozvrátit základní politické, ústavní, ekonomické nebo společenské struktury některé země nebo některé mezinárodní organizace:
  - útoky na život nějaké osoby, které mohou způsobit smrt;
  - útoky na fyzickou integritu nějaké osoby;
  - únosy nebo braní rukojmí;

---

⁶ CONCLUSIONS AND PLAN OF ACTION OF THE EXTRAORDINARY EUROPEAN COUNCIL MEETING ON 21 SEPTEMBER 2001 [online]. [cit. 1.5.2018].
Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/20972/140en.pdf>

- způsobení rozsáhlého zničení vládního nebo veřejného zařízení, dopravního systému, zařízení infrastruktury včetně informačního systému, pevné plošiny umístěné na kontinentálním šelfu, veřejného místa nebo soukromého majetku, které pravděpodobně ohrozí lidský život nebo povede ke značné hospodářské ztrátě;
- zmocnění se letadla, lodi nebo jiných prostředků osobní nebo nákladní dopravy;
- výroby, držení, opatřování, doprava, dodávka nebo používání zbraní, výbušnin nebo jaderných, biologických nebo chemických zbraní, jakož i výzkum a vývoj biologických a chemických zbraní;
- vypuštění nebezpečných látek nebo způsobení požárů, výbuchů nebo záplav, v jejichž důsledku dojde k ohrožení lidského života;
- narušení nebo přerušování dodávky vody, elektřiny nebo jiného základního přírodního zdroje, v jejichž důsledku dojde k ohrožení lidského života;
- hrozba spácháním kterýmukoli z činů uvedených v předchozích bodech;
- vedení teroristické skupiny;
- účast na činnostech teroristické skupiny, například dodáváním informací nebo materiálních zdrojů nebo financováním jejich činností jakýmkoli způsobem s vědomím skutečnosti, že taková účast přispěje k trestné činnosti skupiny.

Toto rámcové rozhodnutí rovněž definuje pojem teroristická skupina, již je strukturované sdružení více než dvou osob existující po delší dobu, které jedná ve shodě s cílem páchat teroristické činy. „Strukturovanou skupinou“ se rozumí skupina, která není nahodile vytvořena za účelem bezprostředního spáchání teroristického činu, její členové nemusejí mít formálně vymezené úlohy, není nezbytná kontinuita členství ani rozvinutá struktura.

Rovněž zde lze nalézt definice pojmů účastenství na terorismu, trestné činy související s terorismem, sankce těchto činů, proces extradice a odpovědnosti právnických osob.

Součástí tohoto dokumentu je první seznam osob, skupin a subjektů, vypracovaný na základě přesných informací nebo materiálů v příslušném spisu, ze kterých vyplývá, že příslušný orgán přijal na základě závažných a věrohodných důkazů nebo stop rozhodnutí ve vztahu k dotyčným osobám, skupinám a subjektům, které se týká zahájení vyšetřování nebo trestního stíhání za teroristický čin, pokus o spáchání teroristického činu, účast na něm nebo napomáhání k jeho spáchání nebo odsouzení za takové činy. Do seznamu mohou být zahrnuty osoby, skupiny a subjekty uvedené Radou bezpečnosti Organizace spojených národů jako osoby, skupiny a subjekty spojené s terorismem a proti nimž Rada bezpečnosti OSN nařídila sankce.⁷

1.4 Evropská bezpečnostní strategie – 2003

Z historického náhledu na příčiny současných hrozeb bezpečnosti světa a EU byl v prosinci roku 2003 Evropskou radou přijat klíčový dokument Evropská bezpečnostní strategie. V tomto dokumentu jsou popsány aktuálně vnímané hrozby Evropskou radou a Evropskou komisí. Jde o terorismus, proliferaci zbraní hromadného ničení, regionální konflikty a země třetího světa, které svoji nefungující státní správou a nestabilní státní mocí dávají podnět ke korupci, zneužívání moci, a tak vzniku a rozvíjení se organizovaného zločinu.

---

⁷ Společný postoj Rady ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (2001/931/SZBP) [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2001 [cit. 1.5.2018].
Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32001E0931>

Součástí dokumentu je nadnesení možnosti řešení těchto celospolečenských hrozeb, a to stanovením tří základních strategických cílů. První cíl se týká rozšíření prostoru bezpečnosti v okolí Evropy tím, že EU podpoří stabilitu států směrem na východ od EU. Zmiňován je zejména region jižního Kavkazu. Rovněž je zmíněna snaha o pomoc k vyřešení palestinsko-izraelského konfliktu. Druhý cíl nastiňuje rozšiřování mezinárodního právního řádu podporou fungování mezinárodních institucí a mezinárodního práva. Třetím cílem je reagovat na hrozby ještě dříve, než dojde ke krizi. V dokumentu je naznačeno, že půjde o první reakci často v zemích mimo EU.⁸

1.5 Haagský program - 2004

Významným krokem k vytvoření fungujícího vnitřního a vnějšího prostoru bezpečí je dokument, který nahradil dosavadní dohody z finského Tampere, tzv. Haagský program: posílení svobody, bezpečnosti a práva v EU⁹ (dále jen Haagský program), který přijala na zasedání dne 5. listopadu 2004 Rada Evropské unie jako reakci na teroristické útoky v Madridu. Cíle Haagského programu, které jsou specifikovány a konkretizovány v Akčním plánu z roku 2005, jenž je určen k jeho provedení a konkretizaci úkolů v něm obsažených, jsou zlepšit všeobecnou schopnost Unie a jejích členských států zaručit základní práva, minimální procesní záruky a přístup ke spravedlnosti, poskytovat potřebným osobám ochranu v souladu s Ženevskou úmluvou o uprchlících a jinými mezinárodními smlouvami,

---

⁸ RADA EU, *Evropská bezpečnostní strategie: Bezpečná Evropa v lepším světě* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2009 [cit. 2.5.2018]. ISBN: 978-92-824-2416-2. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/documents-publications/publications/european-security-strategy-secure-europe-better-world/>

⁹ EVROPSKÁ RADA, *Haagský program: posílení svobody, bezpečnosti a práva v evropské unii* (2005/C 53/01) [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2005 [cit. 2.5.2018]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:053:0001:0014:CS:PDF>

regulovat migrační toky a kontrolovat vnější hranice Unie, bojovat proti organizované mezinárodnímu trestné činnosti a potlačovat hrozbu terorismu, využívat potenciál Europolu a Eurojustu, dále prohloubit vzájemné uznávání soudních rozhodnutí a osvědčení v občanských i trestních věcech a odstraňovat právní a soudní překážky soudních sporů v občanských a rodinných věcech s přeshraničními dopady. Jedná se o cíl, kterého musí být dosaženo prostřednictvím vytvoření společného azylového systému, zlepšení přístupu k soudům, praktické policejní a soudní spolupráce, sblížení právních předpisů a tvorbou společných politik.¹⁰

1.6 Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu – listopad 2005 (revidována v červnu 2014)

Záměr přijetí strategie, která stanoví postupy zabráňující nárůstu počtu teroristů a zmenší tendence lidí vstupovat do teroristických skupin, vyústil na konci roku 2005 v podobě dokumentu Rady EU s názvem Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu (The European Union Counter-Terrorism Strategy) (dále jen Strategie), který je následně provázen, ostatně jako všechny důležité protiteroristické dokumenty, Akčním plánem EU boje proti terorismu z roku 2006 (EU Action plan on combating terrorism).

Nejprve ke Strategii. Dokument je význačný tím, že shrnuje jednotlivé otázky protiteroristické politiky Unie do jednoho spisu. Tímto se vlastně poprvé uceleně obsáhne počínání EU v oblasti protiteroristického boje. V listině je zdůrazňována spolupráce na mezinárodní, evropské a národní úrovni. Evropské radě je zde dávana role udávat směr v politice evropských institucí a jejich následné činnosti.

---

¹⁰ EVROPSKÁ RADA, *Závěry předsednictví 4. a 5. listopadu 2004* [online]. Brusel, 2004 [cit. 2.5.2018]. Dostupné z: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14292-2004-INIT/cs/pdf>

Dále je zde institucionálně nastíněn dialog mezi Radou EU, Evropskou komisí a Evropským parlamentem. COREPER (Výbor stálých zástupců, nejvýznamnější spojovací článek mezi členskými státy a EU) je povinen monitorovat postup států dle Strategie a protiteroristický koordinátor listinu pravidelně doplňovat dle aktuálních hrozeb a vývoji celosvětové situace. Strategie je rozdělena do dvou částí. První část tvoří úvod dokumentu, kde je opět prohlašován závazek Unie bojovat proti terorismu celosvětově ve spolupráci s OSN, USA a mezinárodními a regionálními organizacemi, závazek poskytovat pomoc třetím zemím, přičemž je zde zvláště označena severní Afrika, Blízký východ a jihovýchodní Asie. V druhé části jsou pak nastíněny postupy reakce Unie na mezinárodní teroristické hrozby, a to ve čtyřech podkapitolách, které jsou zde nazývány pilíře. Jedná se o předcházení, ochranu, pronásledování a reakci.

Předcházení, prevence je vkládána do rukou členským státům. Má být realizována na regionální, lokální a celostátní úrovni s přispěním a koordinací politiky členských států Evropskou komisí. Je zde zdůrazňováno, že právě u extrémistických ideologií a myšlenek vzniká touha lidí vstoupit do teroristické skupiny, a proto je důležité šířit střední proud smýšlení. Jako klíčové priority pro tento pilíř je ve Strategii uvedeno:

- vytvoření společných postupů za účelem rozeznávání a potírání problémového chování, zejména zneužívání internetu;
- řešení podněcování a nábory zejména v klíčových prostředích, například ve věznicích, v rámci náboženského vzdělávání a bohoslužeb, zvláště prostřednictvím uplatňování právních předpisů, které tuto činnost staví mimo zákon;
- vytvoření mediálních a komunikačních strategií, které osvětlí politiky EU;
- prosazování řádné správy věcí veřejných, demokracie, vzdělávání a hospodářské prosperity prostřednictvím podpůrných programů Společenství a členských států;

- rozvíjení mezikulturního dialogu uvnitř i vně Unie;
- vytvoření neutrální slovní zásoby pro projednávání těchto otázek;
- pokračování ve výzkumu, sdílení analýz a zkušeností za účelem lepšího porozumění těmto otázkám a rozvoj politických reakcí.

Pilíř „Ochrana“ Strategie vnímá jako její klíčovou součást pro boj proti terorismu. Je zde uvedena nutnost posílení obrany klíčových cílů, a to snížením jejich zranitelnosti vůči útokům a omezením výsledného dopadu útoku. Uvádí se potřeba zvýšení ochrany vnějších hranic EU za účelem znesnadnění vstupu a činnosti podezřelým osobám či známým teroristům na území EU. Zlepšení technologií v oblasti získávání a výměny údajů o cestujících, včetně biometrických údajů v dokladech totožnosti a v cestovních dokladech. Zřízení Vízového informačního systému a druhé generace Schengenského informačního systému zajistí, že naše orgány budou moci sdílet informace a přistupovat k nim a v případě potřeby budou moci odepřít vstup do schengenského prostoru.

Pilíř „Pronásledovat“. Opatření třetího pilíře dokumentu jsou zaměřena na posilování a plnění závazků, jejichž cílem je ztěžovat plánování teroristů, narušovat jejich sítě a činnost osob provádějících nábor k terorismu, zastavit financování teroristů a jejich přístup k útočnému materiálu a postavit je před soud za současného dodržování lidských práv a mezinárodního práva. Klíčové priority v této oblasti jsou:

- posílit vnitrostátní schopnosti v oblasti boje proti terorismu, s ohledem na doporučení vzešlá ze vzájemného hodnocení vnitrostátních protiteroristických opatření;
- plně využít Europol a Eurojust k usnadnění policejní a soudní spolupráce a nadále začleňovat posouzení hrozeb zpracovaných společným situačním střediskem do tvorby politiky boje proti terorismu;

- dále rozvinout vzájemné uznávání soudních rozhodnutí, včetně prostřednictvím přijetí evropského důkazního příkazu;
- zajistit plné provádění a hodnocení stávajících právních předpisů, jakož i ratifikaci příslušných mezinárodních smluv a úmluv;
- rozpracovat zásadu dostupnosti informací o vymáhání práva;
- vypořádat se s přístupem teroristů ke zbraním a výbušninám, od složek pro amatérsky vyráběné výbušniny po chemický, biologický, radiologický a jaderný materiál;
- vypořádat se s financováním terorismu, včetně prostřednictvím provádění schválených právních předpisů, práce na předcházení zneužívání neziskového sektoru a přezkumem celkových výsledků EU v této oblasti;
- poskytovat technickou pomoc za účelem zvýšení schopností prioritních třetích zemí.

Důležitou roli při stíhání teroristů hrají zpravodajské služby, Europol, Eurojust, evropský zatýkací rozkaz.

Pilíř „Reagovat“. Riziko teroristických útoků nelze snížit na nulu. V případě, že se objeví teroristické hrozby, je nutné na ně adekvátně reagovat. Reakce na útok bude často podobná, ať se jedná o událost přírodní, technologickou nebo způsobenou člověkem, z toho důvodu mohou být zavedené systémy reakcí určené ke zvládnutí následků přírodních katastrof využity rovněž ke zmírnění dopadů na občany po teroristickém útoku. V případě útoku s přeshraničními dopady bude třeba rychle sdílet operační a politické informace, koordinovat média a vzájemnou operativní podporu, s využitím všech dostupných prostředků včetně vojenských zdrojů. Pro účinnou a efektivní reakci bude rovněž zásadní, nakolik je EU schopná přijmout soudržné a společné opatření. Vedoucí roli při poskytování nouzové reakce na teroristický útok mají na svém území členské státy. Klíčové priority v oblasti čtvrtého pilíře „Raegovat“ jsou:

- schválení koordinačních opatření EU pro případ krize a podpůrné operativní postupy pro tato opatření;
- revidování právních předpisů o mechanismu civilní ochrany Společenství;
- rozvinutí hodnocení rizik jako nástroje, na kterém je založené budování kapacit reakce na útok;
- zlepšení koordinace s mezinárodními organizacemi v oblasti řízení reakce na teroristické útoky a jiné katastrofy;
- sdílení osvědčených postupů a rozvíjení přístupů k poskytování pomoci obětem teroristických činů a jejich rodinám.¹¹

Strategie neobsahuje žádné konkrétní úkoly pro evropské instituce, členské státy, ani pro individuální občany EU. Evropská rada přezkoumává pokrok v provádění Strategie jednou za šest měsíců.

1.7 Lisabonská smlouva – Lisabon 13.12.2007

Oblast bezpečnosti, svobody a práva je v současné době nejrychleji se rozvíjející politikou EU. Aniž by se, jakkoliv narušila státní suverenita kterékoliv z členských zemí EU, došlo přijetím Lisabonské smlouvy ke značnému zjednodušení vzájemné spolupráce mezi těmito zeměmi. Čím dál častěji můžeme pozorovat, jak dochází ke spolupráci policejních složek, jejichž pracovníci mohou být čini i na území jiného členského státu.

---

¹¹ *Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu* [online]. Brusel, 2005 [cit. 2.5.2018]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/eu/strategie/strategie-evropske-unie-pro-boj-proti-terorismu?typ=download>

Do doby, než vstoupila v platnost Lisabonská smlouva koncem roku 2009, fungovala EU podle tzv. Maastrichtské smlouvy z roku 1992. Konstrukci EU podle této smlouvy tvořily tři pilíře. Obsahem prvního pilíře byly základní právní normy, tedy primární a sekundární právo EU, které se dotýkalo především sociálních, ekonomických a ekologických záležitostí. Nesl název „Evropská společenství“. Evropská společenství byla subjektem mezinárodního práva, ve stanovených oblastech mohla uzavírat mezinárodní smlouvy, jež zavazovaly členské státy. Právo Evropských společenství se nazývalo komunitární právo.¹² Druhý pilíř se týká zahraničních, bezpečnostních a také obranných, tedy vojenských, záležitostí. Tato oblast se nazývá Společná zahraniční a bezpečnostní politika. Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech tvoří třetí pilíř Maastrichtské smlouvy. Zaměřuje se na justiční spolupráci mezi členskými státy EU. Mezi oblastmi spolupráce v rámci třetího pilíře bylo potírání kriminality po liniích:

- pašování drog a obchodu se zbraněmi;
- obchodu s lidmi;
- terorismu;
- zločinů proti dětem;
- organizovaného zločinu;
- korupce.

Druhý a třetí pilíř EU byly vybudovány na principu mezivládní spolupráce. Druhý pilíř měl výrazně mezivládní charakter. Unijní charakter právních aktů druhého a třetího pilíře spolu souvisel. Tato spojitost se projevovala například v ustanovení o boji proti terorismu. V problematice boje proti terorismu přijímala EU opatření vždy průřezově všemi třemi pilíři. V průběhu budování a rozvoje EU

---

¹² SUM, Tomáš. *Výklad pojmu právo Evropské unie*, Praha: © EPRAVO.CZ, [online]. 2005 [cit. 2.5.2018]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/vyklad-pojmu-pravo-evropske-unie-33552.html>

byla potřeba zajištění bezpečnosti pro občany členských států a rovněž bezpečnosti států jako celků zásadní, o čemž svědčí propracovanější a přesnější právní úpravy z oblasti třetího pilíře oproti dvěma předchozím. Jasně se v tomto jednání odráží snaha o zajištění nejdůležitější lidské potřeby, pocitu bezpečí. Nejedná se však pouze o zajištění fyzické a právní ochrany bezpečnosti před útoky teroristů či jiných zločinců. Jde o zajištění stabilní budoucnosti občanů Unie a právnických osob v unii založených, jejich sociální jistoty i opatření proti nezaměstnanosti a chudobě.

1.8 Průmské rozhodnutí – rozhodnutí Rady 2008/615/SVV ze dne 23.6.2008

Průmské rozhodnutí bylo přijato za účelem posílení přeshraniční policejní a justiční spolupráce v trestních věcech mezi zeměmi Evropské unie, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti. Cílem tohoto aktu je zlepšení výměny informací mezi orgány příslušnými pro předcházení trestným činům a jejich vyšetřování. Rozhodnutí obsahuje ustanovení týkající se následujících činností:

- automatický přístup k profilům DNA, daktyloskopickým údajům a některým vnitrostátním údajům o registraci vozidel;
- poskytování údajů v souvislosti s významnými událostmi;
- poskytování informací za účelem předcházení teroristickým trestným činům;
- další opatření pro posílení přeshraniční policejní spolupráce.

Za účelem předávání informací pro boj s terorismem vznikla národní kontaktní místa, prostřednictvím kterých si země EU mohou vzájemně poskytovat informace nutné pro předcházení teroristickým trestným činům. V České republice

je takovým místem Národní kontaktní bod pro terorismus. Země EU si mohou vzájemně poskytovat následující údaje:

- příjmení a jméno;
- datum a místo narození;
- popis okolností, které vyvolávají domněnku, že budou spáchány trestné činy.

Takto jednotlivé země mohou konat pouze v jednotlivých případech a v míře požadované okolnostmi vyvolávající domněnku, že budou spáchány trestné činy. Země poskytující údaje může přijímací zemi uložit určité závazné podmínky pro používání poskytnutých údajů.¹³

1.9 Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie Směrem k evropskému modelu bezpečnosti – 25. a 26.3.2010

Cílem strategie EU v oblasti vnitřní bezpečnosti je integrace stávajících koncepčních přístupů, strategií a potvrzení rámce Stockholmského programu. Strategie stanoví společné hrozby a výzvy, které přesahují vnitrostátní, bilaterální nebo regionální možnosti. Komplexním a transparentním způsobem stanoví společnou politiku EU v oblasti vnitřní bezpečnosti, jakož i zásady, o které se tato politika opírá. Dále definuje evropský model bezpečnosti.

Mezi společnými hrozbami a hlavními výzvami pro vnitřní bezpečnost EU zmiňovaná strategie uvádí na prvním místě „všechny formy terorismu“. K tomu je

---

¹³ RADA EU. *Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV o posílení přeshraniční spolupráce, zejména v boji proti terorismu a přeshraniční trestné činnosti: Průmské rozhodnutí* [online]. Lucemburk: Úřední věstník Evropské unie, 2008 [cit. 2.5.2018]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32008D0615>

v dokumentu dále uvedeno, že jsou naprosto lhostejné k lidskému životu a demokratickým hodnotám. Globální rozsah, ničivé následky, schopnost provádět nábor prostřednictvím radikalizace a šíření propagandy na internetu a různé způsoby financování činí z terorismu významnou a stále se vyvíjející hrozbu pro naši bezpečnost. Strategie klade důraz na prevenci a předvídání, které vycházejí z proaktivního přístupu založeného na zpravodajských informacích, jakož i na zajišťování důkazů potřebných k trestnímu stíhání a řízení před soudem.

Nástroje pro sdílení informací a usnadnění společných vyšetřování a operací, založené na vzájemném uznávání:

- evropský zatýkácí rozkaz a možnost zmrazení aktiv;
- Schengenský informační systém;
- vytváření společných vyšetřovacích týmů;
- PNR – systém EU pro jmennou evidenci cestujících.

Dále byly vytvořeny mechanismy hodnocení pro posouzení účinnosti opatření, např. nácvik vzájemného hodnocení v oblasti terorismu.¹⁴

1.10 Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie - 2016

Tato strategie se týká boje proti terorismu na evropském území i jinde, kde byly spáchány závažné teroristické útoky. Zásadní význam má zvýšení investic a solidarita v oblasti boje proti terorismu. Strategie se vyslovuje pro podporu většího

---

¹⁴ *Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: Směrem k evropskému modelu bezpečnosti* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2010 [cit. 3.5.2018]. ISBN 978-92-824-2674-6. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/strategie-ve-forme-brozury-pdf.aspx

sdílení informací a lepší spolupráci zpravodajských služeb mezi členskými státy a agenturami EU. To vyžaduje sdílení záznamů o násilném extremismu, teroristických sítích a zahraničních teroristických bojovnicích, jakož i monitorování a odstraňování nezákonného obsahu ze sdělovacích prostředků. EU bude zároveň v případě útoků podporovat rychlé zotavení členských států prostřednictvím zvýšeného úsilí v oblasti zabezpečení dodávek, ochrany kritické infrastruktury a posilování dobrovolného rámce pro řešení kybernetických krizí. V zájmu boje proti násilnému extremismu zintenzivníme činnost v oblasti vzdělávání, komunikace, kultury, mládeže a sportu. Budeme vyvíjet úsilí zaměřené na boj proti radikalizaci rozšířením našeho partnerství s občanskou společností, sociálními partnery, soukromým sektorem a s oběťmi terorismu, jakož i prostřednictvím mezináboženského a mezikulturního dialogu. Ze všeho nejdůležitější je, že EU bude na vnitřní i vnější úrovni naplňovat své hodnoty: to je náš nejlepší prostředek proti násilnému extremismu. Budeme také dále rozvíjet spolupráci v oblasti boje proti terorismu v souladu s lidskými právy, mimo jiné se zeměmi severní Afriky, Blízkého východu, západního Balkánu a s Tureckem, a spolupracovat s partnery po celém světě s cílem sdílet osvědčené postupy a rozvíjet společné programy pro boj proti násilnému extremismu a radikalizaci.

Terorismus, hybridní hrozby a organizovaná trestná činnost neznají z hlediska bezpečnosti hranice. To vyžaduje těsnější institucionální sepětí mezi naší vnější činností a vnitřním prostorem svobody, bezpečnosti a práva. Užším vazbám napomohou společná zasedání Rady a společné pracovní skupiny ESVČ (Evropská služba pro vnější činnost) a Komise. Rovněž obranná politika musí být lépe propojena s politikami zabývajícími se vnitřním trhem, průmyslem a vesmírem. A propojenější by mělo být také úsilí členských států: musí být posílena spolupráce mezi našimi službami v oblasti vymáhání práva, soudními orgány a zpravodajskými službami. Musíme naplno využívat potenciál Europolu a Eurojustu a poskytovat větší podporu Středisku EU pro analýzu zpravodajských informací. Musíme zadávat a koordinovat zpravodajské informace získané z evropských databází a

využívat informační a komunikační technologie – včetně analýzy dat velkého objemu – k zajištění hlubší informovanosti o situaci. Naši občané musí být lépe chráněni také ve třetích zemích prostřednictvím společných plánů pro nepředvídané události a cvičení v oblasti reakce na krize, jež budou probíhat mezi členskými státy. Naše bezpečnostní a rozvojové politiky musí být lépe propojeny. Mise SBOP zaměřené na budování kapacit musí být koordinovány s činností Komise v bezpečnostním sektoru a v oblasti právního státu. Budování kapacit na podporu bezpečnosti a rozvoje může hrát klíčovou úlohu v posilování a zlepšování schopností našich partnerů při předcházení krizím a reakcích na ně a bude vyžadovat finanční podporu ze strany EU. Naše mírová politika musí rovněž zajistit hladší přechod od krátkodobého krizového řízení k dlouhodobému budování míru, a zabránit tak vzniku mezer uvnitř cyklu konfliktu. Dlouhodobé práce zaměřené na preemptivní mír, odolnost a lidská práva musí být svázány s reakcí na krize prostřednictvím humanitární pomoci, SBOP, sankcí a diplomacie. V neposlední řadě budeme systematicky zohledňovat otázku lidských práv a rovnosti žen a mužů v jednotlivých politických odvětvích a orgánech a zasazovat se o intenzivnější koordinaci v digitálních záležitostech. V rámci ESVČ i Komise je v těchto oblastech zapotřebí větší informovanosti a odborných znalostí. Lepší koordinace mezi orgány by rovněž vedla k posílení soudržnosti a šíření osvědčených postupů, a napomohla nám tak v budování silnější Unie a odolnějšího, pokojnějšího a udržitelnějšího světa.¹⁵

---

¹⁵ *Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa: Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie* [online]. 2016 [cit. 3.5.2018]. Dostupné z: http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_cz_version.pdf

2 VYBRANÉ NÁSTROJE EU PRO BOJ S TERORISMEM

V předchozích kapitolách jsme se seznámili s vybranými dokumenty, které udávají směr, jakým se Evropa udává v rámci protiteroristických aktivit. V dalších kapitolách se budu zabývat analýzou vybraných protiteroristických nástrojů EU. Především půjde o seznámení s formami a metodami, kterými jednotlivé nástroje přispívají k boji proti terorismu.

2.1 COSI – Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti

Úloha a složení Stálého výboru pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) jsou vysvětleny v článku 71 Smlouvy o fungování EU.¹⁶ COSI usnadňuje, podporuje a posiluje koordinaci operativních opatření členských států EU týkajících se vnitřní bezpečnosti EU.

Tento výbor:

- zajišťuje účinnou operativní spolupráci v záležitostech týkajících se vnitřní bezpečnosti EU, mimo jiné v oblasti vymáhání práva, ochrany hranic a justiční spolupráce v trestních věcech;
- vyhodnocuje obecné směrování a účinnost operativní spolupráce;

---

¹⁶ *Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění) 2012/C 326/01* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2012 [cit. 3.5.2018]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

- je nápomocen Radě, pokud jde o reakci na teroristické útoky a přírodní nebo člověkem způsobené katastrofy.

V COSI zasedají vyšší úředníci z ministerstev vnitra nebo spravedlnosti členských států EU a zástupci Komise a ESVČ. K účasti na zasedání mohou být jako pozorovatelé přizváni zástupci Europolu, Eurojustu, agentury Frontex, Evropské policejní akademie (CEPOL) a dalších příslušných subjektů.

2.2 Europol

O zřízení Europolu bylo rozhodnuto již v Maastrichtské smlouvě o EU z roku 1993. Jako plnohodnotná agentura EU zahájil Europol svou činnost 1. ledna 2010, sídlí v nizozemském Haagu. Europol je agenturou Evropské unie v oblasti prosazování práva a je nástrojem EU pro boj s mezinárodním organizovaným zločinem. Pro vnitřní bezpečnost EU představují rozsáhlé zločinecké a teroristické sítě vážnou hrozbu, kdy jako největší hrozby jsou představovány:

- terorismus;
- mezinárodní obchod s drogami a praní peněz;
- organizované podvody;
- padělání eurobankovek;
- převaděčství osob.

V každé z uvedených oblastí trestné činnosti jsou zločinecké sítě schopny rychle využívat nových příležitostí, které s sebou přináší moderní, globalizovaný svět. Díky této flexibilitě odolávají tradičním opatřením v oblasti prosazování práva.

Mimo uvedené oblasti trestné činnosti se objevují také nová nebezpečí jako je obchodování s lidmi a kyberkriminalita.

Europol mimo EU spolupracuje s řadou partnerských zemí a mezinárodních organizací, kdy slouží jako podpůrné centrum pro operace v oblasti prosazování práva, distributor informací o trestné činnosti a středisko odborných znalostí v oblasti prosazování práva. Pro představu o velikosti agentury a rozsahu své pracovní náplně Europol na svých webových stránkách uvádí, že má více než 1000 zaměstnanců, 220 styčných důstojníků Europolu, přibližně 100 analytiků trestné činnosti, ročně Europol poskytuje podporu ve více než 40 000 mezinárodních vyšetřování. Podrobné informace o struktuře, mandátech, publikacích souvisejících s prací Europolu lze nalézt přímo na oficiálním webu Europolu.¹⁷

Pro účely této práce je však podstatné osvětlit si roli Europolu v oblasti boje proti terorismu. I přes zvyšující se rozpočet a personální zastoupení se Europol potýká s nedostatečnými financemi, které jsou potřeba k efektivní podpoře členských států v oblasti boje proti terorismu. Mimo potíže s nedostatečným financováním je obtížné i koordinovat protiteroristické úsilí mezi jednotlivými členskými státy, neboť v každém z nich je rozdílný politický, administrativní i soudní rámec. Jako velká překážka pro skutečně efektivní boj proti terorismu se ukazuje neschopnost kooperace policie vyšetřující trestné činy po linii terorismu a tajných služeb, které se v oblasti boje proti terorismu významně angažují. Na problém nedostatečného sdílení informací o teroristech napříč členskými státy, policejních složek a tajných služeb upozorňuje nejen Europol, ale i bezpečnostní odborníci.¹⁸ Sdílení informací o teroristech jednotlivých členských států není na

---

¹⁷ <https://www.europol.europa.eu/cs/about-europol>

¹⁸ KUBÁTOVÁ, Eliška. *Hrozba terorismu v EU roste: Státy musí lépe sdílet údaje* [online]. Praha: euractiv.cz, 2016 [cit. 3.5.2018]. Dostupné z: <https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/hrozba-terorismu-v-eu-roste-pomoci-ma-lepsi-sdileni-informaci-mezi-staty-013121/>

stejné úrovni. Některé země se na sdílení těchto informací vůbec nepodílí, některé země naopak postupují značné množství informací a úřad tak zahlcuje.

Europol vydává pravidelná hodnocení hrozeb, která poskytují rozsáhlé a prognostické analýzy trestné činnosti v Evropské unii. Díky tomuto úsilí, zejména pravidelným vydáváním zprávy TE-SAT¹⁹ (EU TERRORISM SITUATION & TREND REPORT) o situaci a vývoji terorismu v EU, poskytuje Europol mimo jiné i detailní přehled o stavu terorismu v EU.

2.3 ECTC - Evropské protiteroristické centrum

Evropské protiteroristické centrum (European Counter Terrorism Centre, ECTC) vzniklo jako součást agentury EUROPOL, která již nyní hraje důležitou roli při potírání terorismu. Myšlenka vzniku centra vychází z Evropského programu pro bezpečnost 2015-2020.

Úkolem protiteroristického centra je zlepšení sdílení informací a rozvíjení spolupráce zemí Evropské unie v boji s terorismem. Ambicí je, aby se ECTC stalo ústředním střediskem pro boj s terorismem v EU, které bude analyzovat aktuální vyšetřování a přispívat ke koordinované unijní reakci na případné velké teroristické útoky. ECTC má být nejenom expertním střediskem, ale zaměří se i na sdílení zpravodajských informací a zkoumání financování terorismu, nelegálního obchodu se zbraněmi, teroristické propagandy nebo extremismu. Centrum také bude mít možnost vysílat své experty do týmů, které terorismus a s ním spojené činy vyšetřují v několika členských zemích Unie. Spolupráce by měla probíhat nejenom se zeměmi

---

¹⁹ Výroční zprávy Europolu TE-SAT. Dostupné z: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report#fndtn-tabs-0-bottom-2>

osmadvacítky, ale i s dalšími klíčovými partnery, mezi něž patří například Eurojust nebo Interpol.²⁰

2.4 Eurojust

Rozhodnutím Rady 2002/187/SVV²¹ byl v roce 2002 založen Eurojust. Hlavním cílem a úlohou Eurojustu je zlepšení efektivity národních orgánů pověřených vyšetřováním závažné mezinárodní a organizované trestné činnosti, stejně tak podporovat a zlepšovat spolupráci justičních orgánů členských států v tomto boji. Zabezpečit tak, aby pachatelé těchto činů byli urychleně postaveni před soud. Vizí Eurojustu je být klíčovým hráčem a odborným centrem justiční spolupráce v boji proti organizované mezinárodní trestné činnosti v EU.

Do Eurojustu, který má sídlo v Haagu, jsou vysíláni zástupci z každého členského státu Evropské unie. Jedná se o zkušené státní zástupce, soudce či policisty s příslušnou kvalifikací (policista však musí mít pravomoci jako soudce či státní zástupce). Jejich úkolem je koordinovat národní orgány v každém stádiu trestního řízení. Zabývají se rovněž dalšími problémy, které vyplývají z odlišností právních systémů jednotlivých členských zemí.

Ročně vyřídí Eurojust téměř 2000 případů a uspořádá přibližně 200 koordinačních schůzek. Těchto koordinačních schůzek se účastní zástupci orgánů

---

²⁰ HAVELKA, Ladislav. *EU má novou instituci pro boj s terorismem* [online]. Praha: © 2005-2018 Vláda České republiky, 2016 [cit. 3.5.2018]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9007/26924/clanek/eu-ma-novou-instituci-pro-boj-s-terorismem/?ulozit=1>

²¹ *Rozhodnutí Rady ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti (2002/187/SVV)* [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 3.5.2018]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133188>

činných v trestním řízení jednotlivých členských zemí, a pokud to daný případ vyžaduje, mohou se jich účastnit i zástupci třetích zemí. Na těchto schůzkách se projednávají konkrétní případy a plánují se operativní akce jako například souběžné zatýkání či domovní prohlídky. Koordinační schůzky se zaměřují na případy spadající do prioritních oblastí trestné činnosti vymezených Radou EU: terorismus, obchod s drogami, obchod s lidmi, podvody, korupce, počítačová kriminalita, praní špinavých peněz a ostatní činnosti spojené s přítomností organizovaných zločineckých skupin v ekonomice.

Eurojust má několik klíčových úloh a pravomocí vyplývajících z Rozhodnutí o Eurojustu. Kromě jiného poskytuje národním orgánům členských zemí součinnost při žádostech o právní pomoc, může také požádat členské země o zahájení trestního řízení pro konkrétní trestné jednání. Také pomáhá řešit spory o příslušnost v případech, kdy může více národních orgánů vést trestní řízení v dané věci. Eurojust je nápomocen také v případě dalších mezinárodních justičních nástrojů, jako např. při aplikaci evropského zatýkacího rozkazu. Eurojustem jsou rovněž poskytovány prostředky na založení a provozní potřeby společných vyšetřovacích týmů.

Jak je uvedeno na oficiálních webových stránkách Eurojustu²², je jeho práce založena na úzké spolupráci s jeho partnery. Jedná se jak o národní, tak i o orgány EU jako jsou např. Evropská justiční síť, Europol, OLAF (v případech kriminální činnosti ovlivňující finanční zájmy Evropské unie), Frontex, Siten, CEPOL, Evropská justiční vzdělávací síť a další subjekty.

---

²² <http://www.eurojust.europa.eu/Pages/languages/cs.aspx>

2.5 Frontex - Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

Úlohou Frontexu je pomoc státům EU a zemím přidruženým k Schengenu se správou vnějších hranic. Mezi další úlohy patří zprostředkování spolupráce mezi pohraničními orgány jednotlivých zemí EU, poskytnutí odborných znalostí a technické podpory. Tím přispívá k harmonizaci hraničních kontrol v celé EU.

Frontex byl zřízen v roce 2004 se sídlem ve Varšavě v Polsku. V důsledku nebyvalého nárůstu počtu migrantů a uprchlíků v posledních letech, agentura Frontex poskytuje dodatečnou technickou pomoc členským státům EU. Jedná se o země, které mají výlučnou odpovědnost za ochranu vnějších hranic EU a které čelí velkému migračnímu tlaku. Koordinuje nasazení speciálně vycvičených pohraničních pracovníků a dalšího technického vybavení (např. letadel a lodí). Frontex nemá vlastní vybavení ani vlastní příslušníky pohraniční stráže. Když koordinuje nějakou společnou operaci, spoléhá se na země EU, které mu poskytnou pohraniční stráž, plavidla, letadla a další prostředky. Agentura hradí náklady na rozmístění pohraniční stráže a také náklady na dopravu, pohonné hmoty a základní údržbu zařízení po dobu operace.

V jižních státech EU jako jsou Řecko, Itálie či Španělsko Frontex koordinuje námořní operace. Rovněž koordinuje činnost na vnějších pozemních hranicích, zejména hranic Bulharska, Rumunska, Polska a Slovenska. Jeho pracovníci jsou přítomni na řadě mezinárodních letišť v Evropě.

Mezi základní úkoly Frontexu patří:

- analýza rizik – veškerá činnost agentury vychází z analýzy rizik. Frontex proto neustále vyhodnocuje rizika pro bezpečnost hranic EU. Při tom zjišťuje vzorce a trendy v oblasti nedovoleného přistěhovalectví a přeshraniční trestné činnosti na vnějších hranicích, včetně obchodování s

lidmi. Tato zjištění pak agentura používá při plánování své činnosti a dělí se o ně s členskými státy a Komisí.

- společné operace – Frontex koordinuje nasazení speciálně vycvičených pracovníků a technického vybavení (letadel, plavidel a vybavení pro hraniční kontroly a ostrahu hranic) v těch oblastech vnějších hranic Unie, kde je potřeba dodatečná pomoc.
- rychlá reakce – pokud některá země EU čelí mimořádnému tlaku na vnějších hranicích (zejména přílivu velkého počtu příslušníků třetích zemí), koordinuje agentura nasazení evropských jednotek pohraniční stráže.
- výzkum – agentura zprostředkovává spolupráci mezi odborníky na pohraniční kontrolu a zástupci průmyslu a výzkumu, aby mohly pohraniční orgány využívat nejnovější technologie.
- výcvik – Frontex připravuje společné normy odborné přípravy pro pohraniční orgány, aby se výcvik pohraniční stráže v zemích EU sladil se zeměmi přidruženými k Schengenu. Díky tomu se zajistí, aby se lidé na vnějších hranicích EU vždy setkali s jednotnými normami v oblasti ochrany hranic. Harmonizace umožňuje rovněž efektivní spolupráci pohraniční stráže z různých zemí po dobu společných operací, které agentura koordinuje.
- společné návratové operace – agentura shromažďuje osvědčené postupy pro návrat migrantů a koordinuje společné návratové operace (o tom, kdo by měl být navrácen, však rozhodují jednotlivé země samy).
- výměna informací – Frontex vyvíjí a provozuje informační systémy, které umožňují rychlou výměnu informací mezi pohraničními orgány.

Frontex působí jako koordinátor ve všech oblastech své činnosti (operace, analýza rizik, výcvik, výzkum a vývoj a navracení migrantů). Zřizuje speciální síť mezi pohraničními orgány. Snaží se rozvíjet a sdílet osvědčené postupy mezi pohraničními orgány EU a zeměmi přidruženými k Schengenu.

Jelikož neexistují žádné stálé kontroly na hranicích mezi zeměmi schengenského prostoru, je ochrana vnějších hranic o to důležitější. Kontrola vnějších hranic EU má zásadní význam pro všechny země EU. Frontex se tak stal ústředním kontaktním místem, které stanovuje normy pro všechny pohraniční stráže v zemích EU. Agentura proto zajišťuje, že zásadní informace (např. o padělaných dokladech, odcizených vozidlech nebo obchodnících s lidmi) jsou okamžitě sdíleny se všemi pohraničními orgány. Boj proti přeshraniční trestné činnosti neznamena pouze sdílení informací, ale také nalézání dlouhodobých řešení. Díky pomoci ze strany agentury spolupracuje nyní úzce pohraniční stráž ze všech zemí Unie. Členové schengenského prostoru spoléhají na kvalitu hraničních kontrol a dohledu prováděných v jiných zemích EU²³.

2.6 CEPOL - Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva

Cepol je agentura Evropské unie sídlící v Budapešti v Maďarsku, která podporuje spolupráci v oblasti prosazování práva prostřednictvím vzdělávání a výcviku, a to na evropské i mezinárodní úrovni. Svoji činností nahrazuje Evropskou policejní akademii, která byla s nástupem Cepolu zrušena.²⁴ Cílem agentury CEPOL

---

²³ EU. *Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex)* [online]. europa.eu, 2018 [cit. 4.5.2018]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/frontex_cs

²⁴ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/2219 ze dne 25. listopadu 2015

je stát se světovým centrem a hybnou silou změn ve vzdělávání a výcviku v oblasti prosazování práva. Organizací, která se podílí na řešení evropských i celosvětových problémů týkajících se bezpečnosti tím, že sdružuje odborníky na prosazování práva, aby mohli sdílet osvědčené postupy, znalosti i know-how.

Cepol se neustále snaží nabízet inovativní a pokročilé vzdělávání a výcvik. Zohledňuje přitom nové poznatky a změny v oblasti výzkumu a technologií a posilováním spolupráce mezi dotčenými subjekty dosahuje synergického efektu. Současné portfolio agentury zahrnuje akce konané přímo ve vzdělávacích institucích, on-line vzdělávání (tj. webináře, on-line moduly, on-line kurzy atd.), výměnné programy, společné učební osnovy a výzkumnou a vědeckou činnost.

Agentura CEPOL se podílí na vytváření bezpečnější Evropy. Usnadňuje spolupráci a sdílení poznatků mezi pracovníky donucovacích orgánů členských států EU a do určité míry i třetích zemí, a to v souvislosti s otázkami vyplývajícími z priorit EU v oblasti bezpečnosti, zejména politického cyklu EU pro boj proti organizované a závažné mezinárodní trestné činnosti.²⁵

2.7 Úřad protiteroristického koordinátora

V reakci na teroristické útoky v Madridu, ke kterým došlo dne 11. března 2004, přijala Evropská rada prohlášení o boji proti terorismu. Jedno z opatření, uvedených

---

o Agentuře Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2005/681/SVV [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2015 [cit. 4.5.2018]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32015R2219>

²⁵ *Cepol: poslání, vize a hodnoty [online]. © European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL), 2017 [cit. 4.5.2018]. Dostupné z: <https://www.cepol.europa.eu/cs>*

v tomto prohlášení, bylo vytvoření funkce protiteroristického koordinátora. V současné době tento post zastává Gilles de Kerchove. V rámci svého úřadu odpovídá za:

- koordinaci činnosti Rady v boji proti terorismu;
- předkládání politických doporučení a navrhování prioritních oblastí činnosti Radě na základě analýzy hrozeb a zpráv, které vypracovává Středisko EU pro analýzu zpravodajských informací a Europol;
- podrobné monitorování provádění strategie EU pro boj proti terorismu;
- vedení přehledu o všech nástrojích, které má Evropská unie k dispozici, za účelem pravidelného podávání zpráv Radě a zajištění efektivní činnosti v návaznosti na rozhodnutí Rady;
- koordinaci s příslušnými přípravnými orgány Rady, Komisí a ESVČ, které informuje o své činnosti;
- zajištění toho, aby EU v boji proti terorismu hrála aktivní úlohu;
- zlepšení komunikace mezi EU a třetími zeměmi v této oblasti.²⁶

Protiteroristický koordinátor Radě pravidelně předkládá zprávy o fungování a provádění stávajících nástrojů v oblasti boje proti terorismu na úrovni EU. V návaznosti na prohlášení vedoucích představitelů EU o boji proti terorismu vydané

---

²⁶ EU. *Protiteroristický koordinátor* [online]. © European Union, 2018 [cit. 4.5.2018]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/counter-terrorism-coordinator/>

dne 12. února 2015 po neformálním zasedání hlav států a předsedů vlád²⁷ podává Radě pravidelně zprávy o aktuálním stavu provádění opatření.

K činnosti protiteroristického koordinátora stojí za zmínku uvést, že v prosinci 2016 se zúčastnil ministerského zasedání v rámci internetového fóra EU. Na setkání se zástupci průmyslu rozhodli o vytvoření sdílené databáze s cílem pomoci identifikovat potenciální teroristický obsah na sociálních sítích a zabránit jeho přesunu na jiné platformy.

Úlohou protiteroristického koordinátora je i podpora lepší komunikace mezi EU a třetími zeměmi v oblasti boje proti terorismu. V této souvislosti se koordinátor účastní dialogů s vládními představiteli a dalšími zúčastněnými stranami, kdy se zabýval se také možnostmi další spolupráce a budování kapacit pro boj proti terorismu.

---

²⁷ *Evropská rada: prosinec 2014 až duben 2016* [online]. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2016 [cit. 4.5.2018]. ISBN 978-92-824-5616-3. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/29905/qcao15001csn.pdf>

3 BOJ PROTI TERORISMU V ČR

Abychom mohli vést věcnou diskusi o boji proti terorismu, vedeném na území České republiky, je nezbytné seznámit se s platnou českou legislativou, která definuje, jaká jednání naplňují skutkové podstaty konkrétních trestných činů po linii terorismu. V další kapitole se seznámíme s aktuálním paragrafovým zněním vybraných trestných činů z trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.) V jednotlivých paragrafech jsou uvedena trestně odpovědná jednání a rovněž i trestní sazby.

Na boj proti terorismu však nelze nahlížet jen z roviny trestněprávní, je nutno vzít v potaz i další úhly pohledu na řešení situace v oblasti boje proti terorismu. Především se nás dotýká ochrana měkkých cílů a opatření přijatá za tímto účelem. Pokud pro teroristické hnutí je akceptovatelný jakýkoliv druh násilí jako přijatelný a své cíle plnící, pouze adekvátní reakce může být dostatečně účinná. Pokud máme analyzovat nástroje boje proti terorismu, musíme objektivně zhodnotit jejich silné i slabé stránky, zároveň s hodnocením příležitostí, kdy mohou být efektivně využity a rovněž tak hrozby, které s sebou nese využití daných nástrojů.

3.1 Současná protiteroristická politika ČR

V protiteroristické politice České republiky se odráží protiteroristická politika EU, což je logické vzhledem k našemu členství v EU. Zákodárci ČR postupně přijímají jednotlivé evropské směrnice a normy a aplikují je do národní legislativy.

3.1.1 Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013

Deklarací postoje ČR k problematice terorismu je dokument „Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013“²⁸ (dále jen Strategie). Tento dokument vychází ze "Strategie boje proti terorismu pro léta 2010-2012" a oporu má v principech dokumentu „Bezpečnostní strategie České republiky“. Vzhledem k tomu, že se metody boje proti terorismu neustále vyvíjí, musí tomuto vývoji odpovídat i povaha zpracovávaných, strategických dokumentů. To vše v reakci na způsoby a okolnosti páchaní teroristických útoků, jejich příprav a podpory. V obecné rovině bere Strategie v úvahu zájmy a cíle vnitřní bezpečnosti Evropské unie.

Sjednáváním a prováděním protiteroristických úmluv se ČR zapojila do potírání všech forem terorismu na národní úrovni i v rámci mezinárodních organizací. Ochrana obyvatelstva a kritické infrastruktury, opatření proti financování terorismu, ochrana dalších cílů zranitelných teroristickým útokem patří mezi priority, pro které ČR, v souladu s Protiteroristickou strategií EU, přijímá systémová preventivní opatření.

Česká republika uznává demokratické hodnoty a základní principy demokratického státu. Aby nedocházelo k omezení základních lidských práv a svobod nad rámec daný příslušnými zákony, koncipuje ČR podle toho způsob boje proti terorismu. Policie ČR a zpravodajské služby ČR musí brát na zřetel ochranu soukromí obyvatel státu na pomyslné misce vah proti ochraně veřejnosti před terorismem. Do kolize se tak dostávají dvě stěžejní hodnoty, svoboda jednotlivce vs. bezpečí veřejnosti.

---

²⁸ Strategie České republiky pro boj proti terorismu od r. 2013. Opatření, zaměřená na minimalizaci rizik a dopadů potenciálních teroristických útoků na území České republiky a proti zájmům České republiky v zahraničí [online]. Praha: MVČR, 2013 [cit. 4.5.2018]. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategie-boje-proti-terorismu-od-roku-2013.pdf

Strategie jako základní principy v boji proti terorismu v ČR uvádí:

- soulad boje s terorismem s Bezpečnostní strategií ČR a dalšími klíčovými dokumenty;
- respektování principů demokracie a ochrany lidských práv;
- spolupráce a sdílení informací mezi zainteresovanými institucemi;
- prohlubování zapojení České republiky do mezinárodních aktivit (neznamená to však přenášet aktivity, které jsme schopni řešit na národní a lokální úrovni);
- budování a prohlubování důvěry mezi stejně smýšlejícími zahraničními partnery;
- prověřování (cvičení) schopnosti čelit hrozbě terorismu;
- vzdělávání;
- aktivní přístup při prevenci hrozeb;
- informování veřejnosti v účelném a přiměřeném rozsahu;
- maximální pomoc, podpora a ochrana subjektům, které poskytnou informace; o připravovaných teroristických akcích.

Podle znění Strategie sehrává úsilí bezpečnostních složek v celém procesu především preventivní roli. V ideálním případě by zpravodajská činnost sehrávala svoji roli v etapě latentních příprav teroristického útoku, policejní složky, které na rozdíl od zpravodajských služeb disponují výkonnými pravomocemi podle trestního řádu (například pro zahájení úkonů v trestním řízení a zahájení trestního stíhání). Cílem snažení všech bezpečnostních složek je, aby případné teroristické aktivity (příprava útoků) byly odhaleny v zárodku. Proto je spolupráce mezi policejními a zpravodajskými složkami zcela zásadní. Obě složky by se zde měly doplňovat a spolupracovat při sledování konkrétních pachatelů.

3.1.2 Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017 - 2020

Problematika ochrany měkkých cílů je v České republice relativně mladou disciplínou. Příslušné znalosti v tomto oboru nejsou dosud rozšířeny tak, jak by situace vyžadovala. Znalosti a schopnosti adekvátně jednat jsou v oblasti prevence útoků na měkké cíle důležité. Je třeba se zaměřit na analýzu hrozeb měkkému cíli, na plánování reakce měkkého cíle na útok, na detekci podezřelého chování, na způsob komunikace měkkého cíle v reakci na útok a podobně.

Za účelem metodické podpory měkkých cílů byla dne 5. srpna 2016 spuštěna na Policejním prezidiu nepřetržitě fungující linka, která je určena především pro provozovatele či vlastníky měkkých cílů, rovněž i organizátorům velkých kulturních, sportovních či jiných akcí. Linka funguje na telefonním čísle: 800 255 255.

Při ochraně měkkých cílů jsou aplikovány obecné právní instituty, ty slouží k ochraně svého zdraví všem soukromým subjektům. Žádná zvláštní norma, která by řešila pouze ochranu měkkých cílů neexistuje. Ochrana měkkých cílů tak probíhá na základě zejména vlastnických či užívacích práv „pána domu“, který obecně rozhoduje o tom, co a jaký režim chování lidí bude platit v jím vlastněné (užívané) nemovitosti či jím pořádané akci. Za tím účelem je oprávněn:

- stanovit podmínky pobytu v daném prostoru (zpravidla pomocí zveřejněných informací formou návštěvního řádu, bezpečnostních pokynů pořadatele a podobně);
- při jejich nedodržování dané osoby vykázat z místa, v závažném případě i za využití svépomocného jednání;
- využívat institutu nutné obrany dle trestního zákoníku nebo přestupkového zákona, popř. obecné svépomoci dle občanského zákoníku;
- osobu podezřelou z trestného činu omezit na osobní svobodě a předat policejnímu orgánu;

- přiměřeným způsobem a na přiměřenou dobu omezit na svobodě osobu podezřelou z přestupku;
- v některých případech využít institutu krajní nouze;
- využívat opatření, která zahrnují zpracování osobních údajů.

V rámci ochrany měkkých cílů lze využít i možnosti ozbrojené ochrany nebo obrany, a to zejména v rámci pravidel stanovených zákonem o střelných zbraních a střelivu za účelem držení zbraně k ochraně života, zdraví a majetku. Rovněž lze využít jiných obranných prostředků, jejichž držení není v České republice právními předpisy specificky regulováno. Vedle využití zbraní přímo samotnou bezpečnostní službou měkkého cíle nelze ignorovat ani možnost použití zbraně v nutné obraně či krajní nouzi ze strany individuálních držitelů zbraní. Stát by měl v maximální možné míře v tomto ohledu nastavit rámec ověřování zejména odborné způsobilosti držitelů zbraní tak, aby osoby, které smí zbraň držet, mohly svým zásahem eventuálně přispět ke zvýšení bezpečnosti měkkého cíle, a aby naopak při snaze o odvrácení útoku riziko nezvýšili. Podmínky legálního použití střelné zbraně pro nutnou obranu a krajní nouzi stanovuje obecně především trestní zákoník a v mezích těchto institutů lze případně odvracet útoky (obecně proti zájmům chráněným trestním zákoníkem). Podstata efektivních opatření ke zvýšení zabezpečení měkkých cílů spočívá na reaktivních a preventivních opatřeních, které mají jak komunikační a organizační charakter, tak i bezpečnostní a záchranný. Nespočívá tedy na využívání právních institutů.

Právní úprava držení střelných zbraní je specifickou oblastí související s ochranou měkkých cílů. Existuje také řada zejména obchodních důvodů, proč by měl být zájem provozovatelů, vlastníků či zřizovatelů měkkých cílů zaměřen na zmírnění možných dopadů jakéhokoli útoku. Možnost násilného incidentu, tedy i teroristického útoku, by měla být situace, na kterou se jednotlivé subjekty mohou připravovat v rámci řízení kontinuity činností organizace. To by mělo být důležitým procesem zajišťujícím další chod a vyrovnání se s konkrétními událostmi spojenými

právě s mimořádnou událostí uvedeného typu. Ke zmírnění dopadů, které by mohly mít fatální důsledek na chod subjektů, může dopomoci také vhodné pojištění, které by jistým dílem pokrylo škody způsobených prostřednictvím teroristického útoku. Je třeba se zaměřit na analýzu hrozeb měkkému cíli, na plánování reakce měkkého cíle na útok, na detekci podezřelého chování, na způsob komunikace měkkého cíle v reakci na útok a podobně.

Od 1. ledna 2017 funguje na Ministerstvu vnitra nový organizační útvar, Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám (dále jen CTHH), které se mimo jiné intenzivně zabývá i problematikou měkkých cílů. Jedná se tak o jedno ze systémových opatření v rámci boje proti terorismu v reakci na aktuální bezpečnostní situaci. V metodické brožuře Základy ochrany měkkých cílů je uvedeno 10 principů pro zvýšení odolnosti měkkého cíle. Jedná se o následující činnosti:

- Poznání svého bezpečnostního charakteru, tedy poznání, koho a co chcete chránit, proti komu či čemu se chráníte, zjištění a uvědomění si vašich silných a slabých stránek;
- metodické řešení bezpečnosti, kdy každé přijaté opatření musí řešit nějakou identifikovanou hrozbu, určení konkrétní osoby, kdo za opatření bude odpovídat, provádění školení k opatřením a kontroly funkčnosti opatření;
- zaměření se na prevenci a zmírnění dopadu útoku;
- zapojení místního personálu, který může pomoci s dodržováním preventivních opatření, může ohlašovat podezřelou aktivitu a může pomoci se zmírněním dopadu
- standardizování postupu v případě evakuace, „lock down“(procedura uzamčení se), vybudování si „safe haven“ (uzamykatelná místnost/úkryt pro účely lock down);

- připravení koordinačního plánu pro případ incidentu, kdy při stanovení postupu podle předem připraveného plánu pomůže omezit chyby vzniklé stresem;
- zvyšování bezpečnostního povědomí za pomoci pravidelných školení, seznámení se s pravděpodobnými scénáři a nacvičování postupů;
- spolupráce s místním oddělením Policie ČR, obecní policií a dalšími složkami integrovaného záchranného systému, kterým lze nabídnout prohlídku objektu, zapojení do příprav bezpečnostně relevantních akcí a jejich informování o podezřeních a bezpečnostních incidentech;
- zaměření se na detekci násilného úmyslu při schválení vstupu a kontrole osob;
- zabývání se i okolím měkkého cíle, tedy všímání si svého okolí, vytvoření komunikačních kanálů s okolními subjekty a sdílení informací s nimi.²⁹

3.2 Definice trestných činů po linii terorismu

V trestním zákoníku, hlava IX, díl 1, jsou definovány trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci. Mimo dále podrobně rozepsané trestné činy po linii terorismu jsou v této části trestního zákoníku definovány i trestné činy jako rozvracení republiky (§310), sabotáž (§314), zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace (§315).

Trestně právní úprava skutků po linii terorismu je převážně odezvou našich zákonodárců na navržené a přijaté normy EU.

---

²⁹ *Základy ochrany měkkých cílů - metodika* [online]. Praha: MVČR, 2016 [cit. 5.5.2018]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>

§ 309 Vlastizrada

(1) Občan České republiky, který ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem spáchá trestný čin rozvracení republiky (§ 310), teroristického útoku (§ 311), teroru (§ 312) nebo sabotáže (§ 314), bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 311 Teroristický útok

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrozit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

e) zmocní se letadla, lodi, jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo pevné plošiny na pevninské mělčině, nebo nad takovým dopravním prostředkem nebo pevnou plošinou vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou

nepravdivou informací, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

f) vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jaderný materiál, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, bojový prostředek nebo materiál obdobné povahy, anebo provádí výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny, nebo

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,

d) způsobí-li takovým činem přerušování dopravy ve větším rozsahu,

e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

f) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

g) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo

h) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Příprava je trestná.

§ 312 Teror

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení České republiky jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

§ 312a Účast na teroristické skupině

(1) Kdo založí teroristickou skupinu nebo kdo se činnosti teroristické skupiny účastní, bude potrestán odnětím svobody na tři až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako vedoucí činitel nebo představitel teroristické skupiny, nebo

b) jako zakladatel nebo člen teroristické skupiny, která naplňuje znaky organizované zločinecké skupiny.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako vedoucí činitel nebo představitel teroristické skupiny, která naplňuje znaky organizované zločinecké skupiny, nebo

b) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Ustanovení § 107 a 108 se na pachatele činu uvedeného v odstavcích 1 až 3 neužijí.

§ 312b Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Kdo spáchá čin uvedený v § 312a, není trestný, učinil-li o teroristické skupině oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z jiného činu teroristické skupiny, než je uveden v § 312a, mohlo být ještě odstraněno. Voják může takové oznámení učinit i nadřízenému.

§ 312c Beztrestnost agenta

(1) Policista plní úkoly jako agent podle jiného právního předpisu (dále jen „agent“), který se účastní činnosti teroristické skupiny, není pro trestný čin účasti na teroristické skupině podle § 312a trestný, jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané členy teroristické skupiny, ve spojení s teroristickou skupinou nebo ve prospěch teroristické skupiny anebo jejímu spáchání předejít.

(2) Agent, který se účastní činnosti teroristické skupiny nebo takovou skupinu podporuje, není trestný pro trestný čin rvačky podle § 158 odst. 1, obchodování s lidmi (§ 168), svěřením dítěte do moci jiného (§ 169), porušování domovní svobody (§ 178), poškození cizích práv (§ 181), porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182), kuplířství (§ 189), šíření pornografie (§ 191), výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií (§ 192), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), krádeže (§ 205), zpronevěry (§ 206), neoprávněného užívání cizí věci (§ 207), provozování nepoctivých her a sázek (§ 213), podílnictví (§ 214), legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216), pletichy v insolvenčním řízení (§ 226), porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227), poškození cizí věci (§ 228), padělání a pozměnění peněz (§ 233), neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku (§ 234), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 235), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 236), neoprávněné výroby peněz (§ 237), porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží (§ 244), padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti (§ 245), porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství (§ 247), neoprávněného podnikání (§ 251), neoprávněného provozování hazardní hry (§ 252), zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257), pletichy při veřejné dražbě (§ 258), porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 261), porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 262), porušení povinností při

vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 263), zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití (§ 264), provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence (§ 265), porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (§ 266), zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem (§ 267), poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení (§ 276), nedovoleného ozbrojování (§ 279), vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280), nedovolené výroby a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky (§ 281), nedovolené výroby a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu (§ 282), nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (§ 283), přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu (§ 284), nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku (§ 285), výroby a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu (§ 286), výroby a jiného nakládání s látkami s hormonálním účinkem (§ 288), neoprávněného nakládání s odpady (§ 298), neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 299), financování terorismu (§ 312d), podpory a propagace terorismu (§ 312e), vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f), zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329), přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332), nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 2, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice (§ 340), napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (§ 341), padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348), nebezpečného vyhrožování (§ 353), hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny (§ 355), podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356) nebo výtržnictví (§ 358), jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané členy teroristické skupiny, ve spojení s teroristickou skupinou nebo ve prospěch teroristické skupiny anebo jejímu spáchání předejít.

(3) Beztrestným se nestává agent, který teroristickou skupinu založil nebo zosnoval, anebo agent, který je vedoucím činitelem nebo představitelem teroristické skupiny.

§ 312d Financování terorismu

(1) Kdo sám nebo prostřednictvím jiného finančně nebo materiálně podporuje teroristickou skupinu, jejího člena, teroristu nebo spáchání teroristického trestného činu, trestného činu podpory a propagace terorismu (§ 312e) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f) anebo shromažďuje finanční prostředky nebo jiné věci v úmyslu, aby jich bylo takto užito, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, nebo

c) ve velkém rozsahu.

§ 312e Podpora a propagace terorismu

(1) Kdo veřejně podněcuje ke spáchání teroristického trestného činu, nebo kdo veřejně schvaluje spáchaný teroristický trestný čin nebo pro něj veřejně vychvaluje jeho pachatele, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude potrestán,

a) kdo ke spáchání teroristického trestného činu nebo trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a) zjedná jiného,

b) kdo jinému poskytne informace nebo výcvik týkající se výroby nebo používání výbušnin, zbraní, nebezpečných látek anebo jiných obdobných metod nebo technik pro účely spáchání teroristického trestného činu,

c) kdo získá informace nebo si osvojí dovednosti týkající se výroby nebo používání výbušnin, zbraní, nebezpečných látek anebo jiných obdobných metod nebo technik za účelem spáchání teroristického trestného činu, nebo

d) kdo sám nebo prostřednictvím jiného za spáchání teroristického trestného činu poskytne nebo slíbí odměnu nebo odškodnění jinému nebo pro jiného anebo na takovou odměnu nebo odškodnění pořádá sbírku.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestána

a) osoba, která je občanem České republiky, vycestuje-li do jiného státu, jehož není státním příslušníkem nebo v němž nemá povolen trvalý pobyt, za účelem spáchání teroristického trestného činu, trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a), vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f) nebo trestného činu uvedeného v odstavci 2 písm. b) nebo c), nebo

b) osoba, která není občanem České republiky, vycestuje-li z České republiky nebo cestuje-li přes její území do jiného státu, jehož není státním příslušníkem nebo v němž nemá povolen trvalý pobyt, za účelem spáchání teroristického trestného činu, trestného činu účasti na teroristické skupině (§ 312a), vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f) nebo trestného činu uvedeného v odstavci 2 písm. b) nebo c).

(4) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 písm. b) nebo d) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3 jako člen organizované skupiny,

c) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, 2 nebo 3 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, nebo

d) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 písm. a) nebo b) vůči dítěti.

§ 312f Vyhrožování teroristickým trestným činem

(1) Kdo vyhrožuje spácháním teroristického trestného činu, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až dvanáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem,

c) se zbraní, nebo

d) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 313 Společné ustanovení

Ochrana podle § 311 a 312 se poskytuje též cizímu státu.³⁰

---

³⁰ Zákon č. 40/2009 Sb. ze dne 8. ledna 2009, Trestní zákoník. Ve znění pozdějších předpisů.

4 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem této práce je seznámit čtenáře, jak se s hrozbou terorismu snaží legislativně vypořádat političtí představitelé států a zemí, které již byly opakovaně zasaženy teroristickými útoky a jak na hrozbu terorismu reaguji zákonodárci České republiky. Znalost jednotlivých protiteroristických aktů a okolností, tedy impulsů a motivů, za jakých byly provedeny legislativní změny na poli boje proti terorismu v jednotlivých zemích, povede ke snadnějšímu pochopení důsledků těchto jednání. Zároveň nám tato znalost ukazuje, jak je důležité nepodcenit preventivní opatření. S postupným seznamováním se s prameny této práce jsem si začal klást otázky. Existují skutečně efektivní preventivní opatření proti terorismu? Kam až může zajít a jaký dopad by mohlo mít přijetí dalších opatření pro zvýšení efektivnosti boje s terorismem? Jaké konkrétní kroky jsou přípustné proti pachatelům trestných činů po linii terorismu? Na tyto i na další otázky bude potřeba najít právně fundované odpovědi a bude lepší najít odpovědi s předstihem, tedy v době, kdy máme možnost řešit prevenci a dosud nemusíme řešit následky konkrétních teroristických útoků.

Pro účely této práce jsem stanovil následující hypotézy, které bude nutno potvrdit nebo vyvrátit:

- HYPOTÉZA 1. Předpokládáme, že současná preventivní opatření proti terorismu jsou dostatečná a není potřeba je více rozšiřovat.
- HYPOTÉZA 2. Předpokládáme, že pro efektivní omezení dopadů teroristických útoků je potřeba velkého zásahu do lidských práv a svobod.
- HYPOTÉZA 3. Předpokládáme, že přijetím nových opatření pro boj s terorismem v rámci zákona o Policii ČR, dojde u řízení před soudem ke kolizi při uznávání důkazů zajištěných činnostmi policejních složek před zahájením úkonů v trestním řízení.

Za využití metod a analýzy popsaných v další kapitole, se budu snažit získat data a poznatky, které povedou k potvrzení či vyvrácení uvedených hypotéz.

5 METODIKA

Pro lepší orientaci čtenáře v další, praktické, části mé diplomové práce popíšu metody a způsob analýzy, pomocí kterých jsem zkoumal, zpracovával a analyzoval data z pramenů této práce, které tvoří její podpůrnou informační síť. Mezi prameny nezbytné pro vytvoření této práce jsem vybral relevantní právní akty EU, ČR a dokumenty, které nemají legislativní charakter. Dále jsem využil monografie českých i zahraničních renomovaných autorů, kteří se orientují v dané problematice. Vzhledem k charakteru mé práce jsem zvolil deskriptivní a komparativní metody, SWOT analýzu a syntézu, které podrobněji popíšu v dalších kapitolách.

5.1 Metoda deskriptivní

Formou deskriptivní metody jsem se v teoretické části práce v kapitolách 1–3 snažil detailně popsat vybrané jednotlivé dokumenty a jevy, jejichž poznání je nezbytné pro další postup. Tato činnost spočívá v podrobném postupném poznání zkoumaného dokumentu a jevu.

5.2 Metoda komparativní

Porovnání jednotlivých, již poznanych a popsaných dokumentů a jevů jsem se snažil nalézt jisté shody, podobnosti a rozdíly zkoumaných materiálů. Pomocí této metody jsem zkoumal, zda se v různých dokumentech opakují stejné prvky.

5.3 SWOT analýza

Pomocí SWOT analýzy se pokusím v dalších kapitolách identifikovat klíčové silné a slabé stránky u opatření, která jsou rozšířená v celé EU, dále u opatření, která jsou využívána ve Francii a nakonec opatření, která mají pro prevenci teroristických hrozeb možnost využít policejní složky v ČR. To se bude týkat opatření uvedených v zákoně č. 273/2008 Sb. o Policii ČR, které upravují postup policejních složek v daných případech. Dále se budu snažit identifikovat klíčové příležitosti, pro uplatnění daných opatření a hrozby, které s sebou může využití daných opatření přinést.

6 ANALÝZA PROTITERORISTICKÝCH ZÁKONŮ FRANCIE A VELKÉ BRITÁNIE

S ohledem na zkušenost některých zemí s teroristickými útoky přímo na jejich území považuji za přínos seznámit se s tamními protiteroristickými zákony, jejich vytvořením dané země reagovaly na vzniklou situaci. Jako příklad jsem vybral zákony Francie a Velké Británie vzhledem k jejich zkušenostem s terorismem a bojem proti němu. Vzhledem k rozsahu obou zákonů jsem pro účely mé diplomové práce vybral k seznámení a analýze pouze části, které se týkají pravomocí policejní složek.

6.1 Francie

Od 14. listopadu 2015 žili obyvatelé Francie ve výjimečném stavu, který byl vyhlášen v reakci na sérii provedených teroristických útoků v Paříži, aby se zabránilo dalšímu bezprostřednímu nebezpečí v případě pokračování teroristických útoků. Od doby vyhlášení výjimečného stavu, bylo opakovaně schváleno prodloužení doby jeho trvání. Výjimečný stav je dočasný režim, aktivovaný ve výjimečných případech, aby čelil bezprostřednímu nebezpečí a odůvodnil z tohoto důvodu a na omezenou dobu posílení pravomocí svěřených správnímu orgánu, aby byl zaručen veřejný pořádek a veřejná bezpečnost tím, že přiměřeně omezí výkon určitých veřejných svobod.

Vzhledem k okolnostem souvisejících s aktivitou příznivců Islámského státu a rozvoji nových forem terorismu, se ve Francii stalo hrozící nebezpečí teroristických útoků trvalou hrozbou. Z tohoto důvodu političtí představitelé Francie zpracovali takové legislativní normy, které umožňují efektivněji preventivně působit proti terorismu a bojovat s ním i bez vyhlášení výjimečného stavu.

Protiteroristický zákon Francie obsahuje soubor opatření, která posilují předcházení teroristickým činům vytvořením společných nástrojů přizpůsobených současnému boji proti terorismu. Používání těchto opatření je upraveno přísnými kritérii pro dotčené osoby, kterých se tato opatření týkají. Použití těchto opatření je podmíněno respektováním jejich jediného účelu, a to předcházení teroristickým činům. Jasně stanovená kritéria pro použití opatření taxativně jmenovaných zákonem jsou pojistkou proti jejich zneužití. V dalším textu podrobněji zanalyzujeme vybraná jednotlivá opatření.

6.1.1 Právní moc vytvářet ochranné pásmo – perimetr ochrany

Za účelem zajištění bezpečnosti místa nebo události, které podléhají riziku teroristických činů z důvodu své povahy nebo rozsahu jeho účasti, zástupce státu v departementu³¹ nebo, v Paříži, prefekt policie, může na základě odůvodněného příkazu stanovit obvod ochrany, v jehož rámci je přístup a pohyb osob regulován. Prefektovi je tímto svěřena pravomoc vytvářet ochranné pásmo, aby zajistila bezpečnost míst nebo událostí, které jsou vystaveny riziku teroristických činů z důvodu jejich povahy nebo rozsahu jejich užívání. Útoky, jako například ty, které se staly v Manchesteru³² dne 22. května 2017 nebo ten, k němuž došlo v Londýně³³ dne 3. června 2017, ukazují užitečnost takových opatření k zajištění míst vystavených hrozbě terorismu.

---

³¹ Departement (francouzsky *département*, výslovnost *départ' mañ*) je jednotka administrativního a samosprávného územního členění Francouzské republiky. Nadřazenou jednotkou jsou regiony. Více viz https://cs.wikipedia.org/wiki/Francouzsk%C3%A9_departementy.

³² *Manchester attack: Salman Abedi named as bomber by police* [online]. © 2018 BBC, 2017 [cit. 6.5.2018]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-40020168>

³³ *London attack: Who were the attackers?* [online]. © 2018 BBC, 2017 [cit. 6.5.2018]. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/uk-40173157>

Tab. 1 - SWOT analýza opatření vytváření perimetru ochrany

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulace pohybu osob v daném prostoru; - zvýšený výskyt bezpečnostních složek; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tlak na bezpečnostní složky; - kapacitní náročnost počtu nasazených osob pro zajištění perimetru;
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při potřebě zajištění bezpečnosti místa nebo události 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovením perimetru ochrany se dané místo stává zajímavějším, zvedá se motivace pro provedení útoku v daném perimetru;

V prostorách ochranného pásma je možno regulovat přístup osob, provoz a parkování, aby bylo možné organizovat filtrování přístupů do chráněného obvodu. V rámci filtrování lze využít bezpečnostní palpaci, vizuální prohlídku nebo dokonce prohlídku zavazadel, aby se zajistilo, že lidé, kteří vstupují do obvodu, nejsou ozbrojeni a nepředstavují tak nebezpečí. Osoby, které odmítnou vyhovět, mají zakázaný přístup do chráněného obvodu.

6.1.2 Zavření míst bohoslužby

Pro účely předcházení teroristickým činům mohou zákonem jmenované, oprávněné osoby vyhlásit uzavření místa bohoslužby, ve kterém jsou učiněné poznámky, šířeny myšlenky nebo teorie, které navádí ke spáchání teroristických činů ve Francii nebo v zahraničí, které podněcují násilí nebo ospravedlňují takové činy.

Toto uzavření, jehož doba trvání musí být přiměřená okolnostem, které ho motivovaly a které nesmí překročit dobu šesti měsíců, se vyslovuje odůvodněným usnesením.

Tab. 2 - SWOT analýza opatření zavření míst bohoslužby

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omezení prostoru pro radikální kázání; - omezení možnosti stýkat se ve větším počtu zájmové komunitě; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvolání pocitu křivdy u dotčených věřících osob; - ztráta záchytného bodu pro bezpečnostní složky
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při prevenci před radikalizací, ke které dochází prostřednictvím činnosti fundamentalistických kazatelů, imámů; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyvolání veřejných nepokojů a protestů; - riziko zvýšení možnosti radikalizace u věřících osob, kteří budou opatření vnímat jako křivdu; - riziko ukrytí se zájmových osob mimo prostory bohoslužeb;

6.1.3 Individuální opatření dohledu

Za účelem předcházení teroristickým činům může být tímto opatřením dotčena každá osoba, u níž existují vážné důvody domnívat se, že její chování představuje zvláště závažnou hrozbu pro veřejnou bezpečnost a veřejný pořádek. Osoba, která je v kontaktu s osobami nebo organizacemi podněcujícími, napomáhajícími nebo účastníci se teroristických činů, které navádí ke spáchání teroristických činů ve Francii nebo v zahraničí nebo obhajují takové činy. Takovým osobám může ministr vnitra uložit soubor povinností spjatých s individuálním opatřením dohledu.

Po informování specializovaného státního zástupce může ministr vnitra nejprve požádat dotčenou osobu, aby se nepohybovala mimo určitou zeměpisnou oblast, která nemůže být menší než obec. Vymezení tohoto obvodu musí umožňovat dotčené osobě pokračovat v rodinném a pracovním životě, v případě potřeby i v jiných obcích či obvodech, než je místo jeho bydliště. Toto opatření může být doprovázeno povinností hlásit se nejvýše jednou denně policistům nebo jednotkám četnictva a oznámit místo pobytu a jakoukoli změnu místa pobytu. Dotčené osobě může být od této povinnosti udělena výjimka, pokud souhlasí s tím, že bude umístěna pod mobilním elektronickým dohledem. V takovém případě nesmí být vytyčená zeměpisná oblast, kde se může dotčená osoba pohybovat, menší než department. Umístění pod mobilní elektronický dohled, s výhradou písemného souhlasu dotčené osoby, umožňuje správnímu orgánu kdykoli zajistit, aby osoba neopustila vymezenou oblast. Subjekt je povinen nosit technické zařízení po celou dobu trvání jeho umístění do mobilního elektronického dohledu. Tato doba se vydává nejdéle na tři měsíce ode dne oznámení rozhodnutí ministra. Správní orgán nemůže využít zmiňované technické zařízení k nalezení osoby, s výjimkou případu, kdy osoba poruší svoji povinnost a opustí vymezenou zeměpisnou oblast.

Dále může ministr vnitra dotčené osobě uložit povinnosti, které usnadňují dohled nad touto osobou a které omezují hrobu, kterou tato osoba představuje. Dotčená osoba má povinnost nahlásit užívaná telefonní čísla (zejména předplacených služeb) a technické identifikátory jakýchkoliv elektronických komunikačních prostředků, které tato používá. Rovněž této osobě může být vysloven zákaz kontaktu s určitými osobami, u nichž existují vážné důvody domnívat se, že jejich chování představuje hrozbu pro veřejnou bezpečnost.

Tab. 3 - SWOT analýza opatření individuálního dohledu

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - donucení zájmové osoby pohybovat se pouze v daném prostoru; - možnost lokalizace osoby, která poruší podmínky opatření; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nelze zjistit a zaznamenat činnost dotčené osoby, nejedná se o sledování;
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lze zamezit dotčeným osobám navštěvovat rizikové oblasti, kde by mohli svojí činností tvořit teroristickou hrozbu; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - riziko zvýšení možnosti radikalizace u dotčených osob, kteří budou opatření vnímat jako křivdu;

6.1.4 Prohlídky a zabavování

Zákonem stanovené osoby (státní zástupce, policejní prefekt) může provést prohlídku místa, stejně tak zabavení dokumentů, objektů nebo dat, které se na tomto místě nachází. To vše výhradně za účelem předcházení teroristickým činům na místech, kde existují vážné důvody domnívat se, že místo je navštěvováno osobou, jejíž chování představuje zvlášť závažné ohrožení veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, tím, že buď vstoupí do kontaktu s osobami nebo organizacemi podněcujícími, napomáhajícími nebo účastníckými se teroristických činů, které navádí ke spáchání teroristických činů ve Francii nebo v zahraničí nebo obhajují takové činy.

Pokud jsou během prohlídky nalezeny dokumenty, předměty nebo údaje týkající se zvlášť závažné hrozby pro veřejnou bezpečnost a veřejný pořádek, mohou být tyto věci a údaje zabaveny. Rovněž mohou být zabaveny údaje obsažené v jakémkoliv počítačovém systému nebo jiném zařízení či nosiči, ve kterém lze

uchovávat data, které je v místě prohlídky. To lze učinit buď vytvořením kopie, nebo zabavením zařízení či nosiče.

Tab. 4 - SWOT analýza opatření provádění prohlídek a zabavování

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý způsob získání konkrétních důkazů o teroristické hrozbě; - preventivní psychologický tlak na osoby, které zvažují pomoc zájmovým osobám; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nezjištěno;
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při potřebě prověření informace o možné teroristické hrozbě; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako prevence před tímto opatřením může vzrůst počet bezpečnostních protiopatření, tj. bezpečnější a odolnější úkryty, použití šifrování dokumentů; - hrozba vlákání vyšetřovacího týmu do léčky vypuštěnou dezinformací o konkrétním místě;

6.1.5 Opatření pro sledování určitých bezdrátových komunikací

Za účelem ochrany a podpory základních zájmů francouzského národa mohou zpravodajské služby učinit opatření pro zachycování a využívání

bezdrátových elektronických komunikací. Toto opatření nezahrnuje zásah provozovatele elektronických komunikací.³⁴

Tab. 5 - SWOT analýza opatření pro sledování určitých bezdrátových sítí

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlý způsob získání konkrétních důkazů o teroristické hrozbě; - možnost zmapování rozsahu zapojených osob; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - limitováno dosahem bezdrátové sítě;
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při potřebě prověření informací o rizikovém provozu na dané bezdrátové síti; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako prevence před tímto opatřením může vzrůst počet bezpečnostních protiopatření, zejména šifrování komunikace a dokumentů; - riziko postoupení dezinformace ze strany dotčených osob;

6.2 Velká Británie

První permanentní protiteroristický zákon (*Terrorism Act 2000*)³⁵ byl schválen v roce 2000 a zaměřil se jak na samotné vymezení terorismu, tak i na rozšíření pravomocí policie. Jako reakce na teroristické útoky ve Spojených státech byl přijat

---

³⁴ PROJET DE LOI renforçant la sécurité intérieure et la lutte contre le terrorisme (Zákon proti terorismu, Francie)[online]. 2017 [cit. 6.5.2018]. Dostupné z: <https://www.senat.fr/leg/pjl16-587.html>

³⁵ *Terrorism Act 2000* [online]. © Crown, The Stationery Office Limited, 2000 [cit. 6.5.2018]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11/contents>

v roce 2001 nový zákon (*Anti-Terrorism, Crime and Security Act 2001*)³⁶ zajišťující hlubší ustanovení o terorismu a bezpečnosti. Tento zákon udělil nové, rozsáhlejší pravomoci bezpečnostním složkám, hlavně ohledně doby zadržování podezřelého bez jeho obvinění, osobních prohlídek i prohlídek majetku, kontrola osobních údajů a dalších dat. U tohoto zákonu následně vyvstaly pochybnosti, zda nenarušuje některá z lidských práv. Také proto byl později v roce 2005 nahrazen novým zákonem *Prevention of Terrorism Act*, který obsahuje podobná ustanovení, posiluje možnosti kontroly a stíhání jednotlivců, ať už britských občanů či občanů dalších zemí, kteří jsou považováni za podezřelé z teroristické aktivity, či podporování takové činnosti. I tento zákon je z pohledu lidských práv považován za omezující základní osobní svobody a odporuje principu presumpce nevinny. V dubnu 2004 byla britskou vládou představena nová komplexní protiteroristická strategie, tzv. *CONTEST*, jejímž cílem bylo oficiálně zredukovat riziko, které představuje terorismus pro Velkou Británii a její zájmy. Strategie je členěna na 4 témata: - prevenci, stíhání, ochranu a reakci. Tzv. 4P (*pursue, prevent, protect, prepare*). Ty měly především snížit riziko projevení se teroristické hrozby a docílit větší spojitosti v protiteroristických opatřeních. Tato strategie je od té doby pravidelně aktualizovaná, aby korelovala se současnými požadavky UK. Na teroristické útoky v Londýně v roce 2005 přímo reaguje další protiteroristický zákon, *Terrorism Act* z roku 2006. Tento zákon zavádí nové nepřímé teroristické trestné činy – zveřejnění informací ohledně ozbrojených sil ve prospěch terorismu, podporu, podněcování, glorifikování a šíření terorismu, teroristický výcvik atd. Velká Británie také hlavně v roce 2005/2006, tedy po útocích na vlastní půdě, zvyšuje svoje výdaje na obranu a bezpečnost. Jako důvod zmiňuje útoky v New Yorku i Londýně.

---

³⁶ *Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001* [online]. © Crown, The Stationery Office Limited, 2001 [cit. 6.5.2018]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/24/contents>

Velká Británie ve světle závažné hrozby na vlastním území vyvinula dlouhodobou strategii boje proti terorismu, spočívající kromě rozšiřování výkonných pravomocí, především v komplexní prevenci. Vzhledem k tomu, že hrozbu představují především radikální muslimové, zaměřuje se tato nová strategie na prevenci radikalizace náboženství a principy community policing (prevence kriminality, spolupráce policejních složek se zainteresovanými orgány a veřejností při zajišťování bezpečnosti a zejména při předcházení trestné činnosti) směrem k muslimské menšině v zemi. Tato strategie spočívá na vzájemném respektu, spolupráci, sdílení informací a porozumění, tak aby se válka proti muslimským teroristům nedotkla muslimské komunity jako celku. Na základě komunikace s představiteli muslimské komunity, byl na konci roku 2005 zveřejněn report *Preventing Extremism Together*.³⁷ , se 24 doporučeními ohledně udržení a zlepšení vztahy s muslimy. V polovině roku 2006 byl zveřejněn dokument *Countering International Terrorism: The United Kingdom's Strategy*³⁸, jehož ústřední tématem je hlavně zamezení radikalizace domácích muslimů. Counter-terrorism bill z roku 2008³⁹ upravuje podmínky trestního řízení, usnadňuje tak zadržování a vyslýchání podezřelých, stanovuje delší sazby za trestný čin terorismu, podmínky, za kterých lze odebrat otisky prstů a vzorky DNA od osob podezřelých z teroristických trestných činů, a to i bez jejich souhlasu.

---

³⁷ *Preventing Extremism Together Places of Worship* [online]. 2005 [7.5.2018]. Dostupné z: <http://www.statewatch.org/news/2005/oct/cons-prev-extreme-view-HO.pdf>

³⁸ *Countering International Terrorism: The United Kingdom's Strategy* [online]. © Crown, The Stationery Office, 2006 [7.5.2018]. ISBN 0-10-168882-2. Dostupné z: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/272320/6888.pdf

³⁹ *Counter-Terrorism Act 2008* [online]. © Crown, The Stationery Office Limited, 2008 [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/28/contents>

7 ANALÝZA VYBRANÝCH OPATŘENÍ PRO BOJ S TERORISMEM V EU

V této kapitole se seznámíme s několika konkrétními nástroji, které policejní složky mohou prakticky využít pro boj s terorismem. Některá opatření se již v policejní praxi osvědčila, u některých můžeme jejich efektivnost v praxi zatím pouze předpokládat.

7.1 PNR – Jmenná evidence cestujících

26. dubna 2016 přijal Evropský parlament a Rada (EU) směrnici o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti 2016/681. Výčet konkrétních údajů PNR shromažďované leteckými dopravci nalezneme v příloze č. 1 této směrnice. Jedná se o:

- lokalizační záznam PNR;
- datum rezervace/vystavení letenky;
- datum (data) zamýšlené cesty;
- jméno (jména);
- adresa a kontaktní informace (telefonní číslo, e-mailová adresa);
- veškeré informace o způsobech platby, včetně zúčtovací adresy;
- úplná trasa pro jednotlivý záznam ve jmenné evidenci cestujících;
- informace o věrnostním programu cestujícího;
- cestovní agentura nebo zprostředkovatel;
- situace cestujícího včetně potvrzení odletu, odbavení, informací o případech, kdy se cestující nedostavil k odletu nebo kdy se cestující dostavil na letiště bez rezervace;
- rozčleněné nebo rozdělené informace PNR;

- obecné poznámky (včetně všech dostupných informací o nezletilých osobách mladších 18 let bez doprovodu, jako jsou jméno a pohlaví nezletilé osoby, věk, jazyk (jazyky), kterým (kterými) hovoří, jméno a kontaktní údaje opatrovníka při odletu a vztah k nezletilému, jméno a kontaktní údaje opatrovníka při příletu a vztah k nezletilému, zprostředkovatel při odletu a příletu);
- informace o vystavení letenky, včetně čísla letenky, data vystavení letenky a jednosměrných letenek, a obsah rubrik ATFQ (Automated Ticket Fare Quote);
- číslo sedadla a jiné informace o sedadle;
- informace o sdílení kódů;
- veškeré informace o zavazadlech;
- počet a další jména cestujících v rámci jednoho záznamu PNR;
- veškeré shromážděné údaje API (včetně typu, čísla, země vydání a data pozbytí platnosti dokladu totožnosti, státní příslušnosti, příjmení, jména, pohlaví, data narození, letecké společnosti, čísla letu, data odletu, data příletu, místa odletu, místa příletu, času odletu a času příletu);
- všechny předchozí změny záznamů PNR uvedených pod předchozími body.

Údaje PNR lze v praxi využít například porovnáním s různými databázemi hledaných osob a předmětů. Rovněž tyto údaje lze využít pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti. Tímto způsobem se policejní složky mohou dostat ke specifickým důkazům o činnosti podezřelých osob a případně k nalezení spolupachatele či odhalení zločinecké sítě. Používáním údajů PNR je možno reagovat na hrozbu teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti z odlišné perspektivy než zpracováním jiných kategorií osobních údajů. Nicméně pro zajištění toho, aby údaje PNR byly i nadále zpracovávány v co nejomezenějším nezbytném rozsahu, by vytváření a používání

kritérií pro posouzení mělo být omezeno na teroristické trestné činy a závažnou trestnou činnost, pro kterou je použití takových kritérií relevantní.

Příloha 2 dané směrnice uvádí seznam závažných trestných činů, pro jejich vyšetřování a stíhání lze poskytnout údaje PNR. Jsou to:

- účast na zločinném spolčení;
- obchodování s lidmi;
- pohlavní vykořisťování dětí a dětská pornografie;
- nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami;
- nedovolený obchod se zbraněmi, střelivem a výbušninami;
- korupce;
- podvod, včetně podvodu proti finančním zájmům EU;
- praní výnosů z trestné činnosti a padělání peněz, včetně eura;
- počítačová trestná činnost / kyberkriminalita;
- trestné činy proti životnímu prostředí, včetně nedovoleného obchodu s ohroženými druhy živočichů a ohroženými druhy a odrůdami rostlin;
- napomáhání při nedovoleném překročení státní hranice a nedovoleném pobytu;
- vražda, těžké ublížení na zdraví;
- nedovolený obchod s lidskými orgány a tkáněmi;
- únos, omezování osobní svobody a braní rukojmí;
- organizovaná a ozbrojená loupež;
- nedovolený obchod s kulturními statky, včetně starožitností a uměleckých děl;
- padělání a produktové pirátství;
- padělání veřejných listin a obchod s nimi;
- nedovolený obchod s hormonálními látkami a jinými prostředky na podporu růstu;
- nedovolený obchod s jadernými a radioaktivními materiály;
- znásilnění;

- trestné činy spadající do pravomoci Mezinárodního trestního soudu;
- únos letadla nebo plavidla;
- sabotáž;
- obchod s odcizenými vozidly;
- průmyslová špionáž.⁴⁰

Tab. 6 - SWOT analýza opatření využívání dat PNR

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rychlá odezva v případě zjištění výskytu hledané osoby či věci; - možnost zmapování míst navštívených zájmovou osobou; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - náročnost zpracování velkého objemu dat; - nutnost vybudování specializovaných pracovišť v rámci policejních složek v každém členském státě EU
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při pátrání po osobách a věcech; - při potřebě zjistit informace o cestách zájmové osoby; - porovnání dat PNR s místy, kde byl spáchán teroristický útok; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nezjištěno

---

⁴⁰ SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2016 [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L0681&from=CS>

7.2 SIENA – Síť pro bezpečnou výměnu informací

Aplikace SIENA je nástroj zajišťující zabezpečenou výměnu citlivých informací, který využívají ve své práci styční důstojníci, analytici a odborníci Europolu. Tato aplikace splňuje komunikační potřeby v oblasti vymáhání práva v EU 21. století. SIENA slouží k výměně operativních a strategických informací o trestné činnosti mezi Europolem, členskými státy a třetími zeměmi, s nimiž má Europol uzavřeny dohody o spolupráci. Aplikace SIENA pracuje způsobem, který vyhovuje všem právním požadavkům v oblasti ochrany a důvěrnosti údajů.

Členské státy dosáhly značného pokroku, pokud jde o připojení protiteroristických orgánů na specifický modul pro boj proti terorismu v rámci aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA). SIENA byla v roce 2016 převedena na vyšší stupeň utajení „CONFIDENTIEL UE / EU CONFIDENTIAL“.⁴¹

Tab. 7 - SWOT analýza opatření SIENA

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> - rychlá zabezpečená komunikace mezi bezpečnostními složkami;	Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> - nelze vynutit sdílení informací;
Příležitosti: <ul style="list-style-type: none"> - při potřebě výměny operativních a strategických informací mezi bezpečnostními složkami v rámci mezinárodní spolupráce a kooperace;	Hrozby: <ul style="list-style-type: none"> - nezjištěno

---

⁴¹ Aktuální stav provádění prohlášení členů Evropské rady ze dne 12. února 2015, závěrů Rady pro spravedlnost a vnitřní věci ze dne 20. listopadu 2015 a závěrů Evropské rady ze dne 18. prosince 2015 [online]. Brusel, 2016 [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6785-2016-INIT/cs/pdf>

7.3 Evropský zatýkáací rozkaz

Evropský zatýkáací rozkaz, přijatý Rámcovým rozhodnutím ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáacím rozkazu⁴² a postupech předávání mezi jednotlivými členskými státy (Council of the European Union 2002), představuje jeden z nejdůležitějších a rovněž v praxi nejvíce užívaných nástrojů EU v boji proti terorismu.

Prvotní myšlenka vzniku tohoto institutu se zrodila již koncem 90. let minulého století. Klíčovým impulsem pro finální přijetí se však staly až teroristické útoky 11. září 2001 v USA. Evropský zatýkáací rozkaz stojí na zásadě zrušení extradičního procesu mezi jednotlivými členy EU a jeho nahrazení systémem předávání odsouzených či podezřelých osob v rámci činnosti soudních orgánů, což má vést ke značnému zjednodušení a urychlení celého postupu. Představuje tak první konkrétní opatření na poli trestního práva, implementující princip vzájemného uznávání, jenž je považován za základní kámen justiční spolupráce.⁴³

---

⁴² Rámcové Rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV) [online]. Úřední věstník Evropské unie, 2002 [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32002F0584>

⁴³ NOVÁČKOVÁ, Raimonda. *Analýza protiteroristické politiky Velké Británie s využitím konceptu europeizace* [online]. Středoevropské politické studie, 2012 [cit. 7.5.2018]. ISSN: 1212-7817. Dostupné z: https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/4576/6138#_ftn3

Tab. 8 - SWOT analýza opatření Evropský zatýkací rozkaz

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché předání zatčených osob mezi jednotlivými policejními složkami členských států EU; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potřeba specializovaného policejního pracoviště v každém členském státě EU; - časová prodleva a administrativní náročnost při vydávání rozkazu;
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - při výskytu osoby v jiném státu než v tom, který na ni vydal zatýkací rozkaz; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nezjištěno

7.4 Směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní

V poslední době často diskutované opatření EU na poli boje proti terorismu je směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní, kterou se upravuje a doplňuje stávající směrnice 91/477/EHS, kterou Rada EU přijala dne 25. dubna 2017.⁴⁴ Podporovatelé této směrnice její důležitost vyzdvihují argumenty o její účelnosti při zamezování zneužívání legálních způsobů a regulačních rámců pro nabývání a držení palných zbraní zločineckými skupinami a teroristy. Změny, které přináší tato směrnice vycházejí z rizik pro veřejný pořádek a bezpečnost. Tato rizika můžeme vnímat jako zdroj možného zranění nebo poškození zdraví, majetku nebo prostředí

---

⁴⁴ SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní [online]. Brusel, 2017 [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-62-2016-INIT/cs/pdf>

nebo jako některou kombinaci jmenovaných následků. Toto opatření s sebou mimo jiné přináší:

- lepší sledovatelnost palných zbraní;
- posílení pravidel upravujících znehodnocení zbraní;
- povinnost registrace salutních a akustických zbraní;
- přísnější pravidla pro nabývání a držení palných zbraní spadajících do kategorie A;
- zákaz civilního používání samonabíjecích palných zbraní kategorie A.

Některé samonabíjecí palné zbraně byly na základě této směrnice zařazeny do kategorie A, a jejich civilní použití je tudíž zakázáno. To je případ krátkých samonabíjecích palných zbraní se zásobovacím ústrojím s kapacitou vyšší než 20 nábojů a dlouhých samonabíjecích palných zbraní se zásobovacím ústrojím s kapacitou vyšší než 10 nábojů. Kromě toho jsou nyní zakázány dlouhé palné zbraně, které lze snadno skrýt, například díky skládací nebo teleskopické ramenní opěře.

Aktuální pozměňovací návrh Evropská komise předložila dne 18. listopadu 2015 v kontextu řady teroristických činů, k nimž došlo v Evropě a jež odhalily nedostatky v provádění původní směrnice. Stávající revize je pokračováním revize z roku 2008 a rovněž uvádí právní předpisy EU do souladu s protokolem OSN proti nedovolené výrobě střelných zbraní a obchodování s nimi.⁴⁵

Podle mého názoru jsou argumenty o nutnosti uplatnění změn, které tato směrnice přináší, liché. Argumenty jsou populisticky postavené na vlně boje proti terorismu, samotné opatření se potencionálních útočníků dotkne pouze minimálně. Sice se ztíží možnost legálně si obstarat zbraň spadající do kategorie A, to však

---

⁴⁵ *EU posiluje kontrolu nabývání a držení palných zbraní* [online]. Tisková zpráva EU, 2017 [cit. 7.5.2018]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/25/control-acquisition-possession-weapons/>

v důsledku bude mít pouze ten efekt, že dojde ke zvýšení ceny takové zbraně na černém trhu. Civilnímu obyvatelstvu se tímto naopak zabrání, případně ztíží možnost se s takovou zbraní seznámit a naučit manipulovat. Pokud přijmeme argument, že se díky této směrnici sníží riziko zneužití takové zbraně teroristy či zločinci, pak musíme přijmout i argument, že se podstatně sníží možnost a schopnost legálně ozbrojeného civilisty adekvátně použít takovou zbraň v případě nutné obrany či krajní nouze.

Nedávná minulost nám ukázala, že k provedení efektivního teroristického útoku, není zapotřebí použít zbraň spadající do kategorie A. Naopak, civilní použití takové zbraně pro odvrácení probíhajícího útoku typu „vehicle-ramming“, tedy nájezd automobilu do davu lidí (jako například v Nice či Berlíně v roce 2016, ve Stockholmu či Barceloně v roce 2017), by mohlo zmírnit dopad takového útoku v počtech nevinných obětí. Efektivita takovýchto útoků je co do počtu obětí vyšší než při útocích střelnými zbraněmi. Zároveň by fakt, že civilista dokáže takový typ útoku zastavit či zmírnit by mohl působit preventivně. Oproti útokům střelnými zbraněmi je útok vozidlem mnohem rychlejší, proto by zde významnou roli hrála právě vyšší kapacita zásobníku munice zbraně použité pro odvrácení tohoto typu teroristického útoku.

Tab. 9 - SWOT analýza opatření pro kontrolu nabývání a držení zbraní

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posílení pravidel upravujících znehodnocení zbraní; - povinnost registrace salutních a akustických zbraní; 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omezení pro sportovní střelce a sběratele zbraní; - navýšení administrativní zátěže pro pracoviště registrace zbraní a střeliva, držitele zbrojních průkazů a majitelů zbraní;
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opatření zabrání potenciálnímu útočníkovi legálně si pořídit zbraň kategorie A; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslabení možnosti a schopnosti civilní osoby, legálně držící zbraň, adekvátně konat v případě nutné obrany či krajní nouze; - zvýšení ceny a počtu zbraní kategorie A a jejich doplňků, na černém trhu; - možný nárůst počtu majetkové trestné činnosti cílené na získání zbraně kategorie A;

8 ANALÝZA OPATŘENÍ PRO BOJ S TERORISMEM V ČR - DLE ZÁKONA Č. 273/2008 SB. O POLICII ČR

Mezi úkoly Policie ČR mimo jiné patří chránit bezpečnost osob a majetku a předcházet trestné činnosti. Popis trestné činnosti je definován trestním zákoníkem, kde jsou popsány jednotlivé skutkové podstaty trestných činů, obsahující popis jednání, která jsou společností hodnocena jako nebezpečná, tedy jednání, která jsou postihována trestněprávní sankcí. Prostřednictvím opatření prevence kriminality, tedy cíleným, plánovitým, koordinovaným a komplexním působením na příčiny a podmínky, které trestnou činnost vyvolávají a umožňují, lze trestné činnosti předcházet. Prevence je významnou součástí zákona o policii. Otázkou zůstává, zda ustanovení týkající se prevence kriminality v rámci boje s terorismem jsou v tomto směru dostatečná a efektivní.

Vzhledem k tomu, že, v případě terorismu, se jedná o zvlášť závažnou formu trestné činnosti, dobře organizovanou, dlouhodobě plánovanou a zejména značně latentní, vyžaduje odhalování, a tudíž i prevence této trestné činnosti, oproti jiným formám trestné činnosti, dlouhodobé shromažďování podkladů, které se v jednotlivé formě často vyznačují nedostatečnou konkrétností. V tomto směru se pak činnost detektivů policejních složek více blíží postupu pracovníků zpravodajských služeb, ovšem s podstatně omezenějšími pravomocemi, co se týká způsobu a metod využívaných pro získání relevantních informací. V dalších kapitolách budu analyzovat konkrétní možnosti policejních složek využitelných pro získání informací v oblasti boje proti terorismu.

8.1 Získávání poznatků o trestné činnosti

Abychom mohli přistoupit k samotné analýze konkrétních opatření dle zákona o Policii České republiky, musíme se seznámit s tím, jak tento zákon

stanovuje podmínky pro získávání poznatků o trestné činnosti. To je uvedeno v ustanovení § 69, kde se uvádí:

- 1) Policista před zahájením úkonů trestního řízení z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiné osoby anebo orgánu za účelem získání poznatků o trestné činnosti vyhledává, odhaluje, a je-li to třeba, i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. V rámci činnosti podle věty první je povinen předcházet trestné činnosti.
- 2) Policista při výkonu činností podle odstavce 1 postupuje podle tohoto zákona, za využití oprávnění a prostředků v něm uvedených.⁴⁶

Podle trestního řádu je policejní orgán povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, provést všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele. Je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.⁴⁷

Takto má činit před zahájením úkonů trestního řízení, tedy postupem, který je regulován zákonem o PČR. V okamžiku, kdy policejní orgán odhalil skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen zahájit úkony trestního řízení a ve věci dále postupovat podle trestního řádu. Podle § 158 odst. 3 trestního řádu pak policejní orgán o zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin

---

⁴⁶ Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky, ze dne 17. července 2008

⁴⁷ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), ze dne 29. listopadu 1961

od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v deváté hlavě trestního řádu, zejména

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
- d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,
- h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,

i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.⁴⁸

8.2 § 71 zákona o Policii ČR

Útvar policie, jehož úkolem je boj s terorismem, v ČR se jedná o Sekci terorismu a extremismu spadající pod Národní centrálu proti organizovanému zločinu, může za účelem předcházení a odhalování konkrétních hrozeb v oblasti terorismu v nezbytném rozsahu žádat od:

- a) právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační síť nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací poskytnutí provozních a lokalizačních údajů způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup, nestanoví-li jiný právní předpis jinak; informace se poskytne ve formě a v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem;
- b) banky předávání dat o době a místě použití elektronického platebního prostředku;
- c) zdravotní pojišťovny nebo poskytovatele zdravotních služeb poskytnutí informací o době a místě poskytnutí zdravotních služeb.⁴⁹

Pro praktické využití uvedeného oprávnění, je nezbytné, aby policejnímu orgánu byly předem známy následující informace:

pro bod a) – konkrétní telefonní číslo, ke kterému policejní orgán potřebuje zjistit provozní a lokalizační údaje. Tím rozumíme zjistit s jakými dalšími telefonními čísly je „zájmové telefonní číslo“ v kontaktu a zjištění lokality, kde se v

---

⁴⁸ Zákon č. 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), ze dne 29. listopadu 1961

⁴⁹ Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky, ze dne 17. července 2008

době telekomunikačního provozu „zájmové telefonní číslo“ nachází. Vyhodnocením takto získaných informací lze ustanovit okruh osob, se kterými je uživatel zájmového čísla v telefonickém kontaktu a je možno monitorovat místa jeho výskytu. Policejní orgán tímto způsobem nemá šanci zjistit, zda uživatel zájmového čísla domlouvá nákup trhaviny či zda se domlouvá s manželkou o nákupu domácích potřeb. Takto lze získat pouze indicie o tom, zda je zájmová osoba v kontaktu s další zájmovou osobou, a i to je značně ztížené používáním předplacených anonymních SIM karet těmito osobami. Odhalení jakékoliv konkrétní hrozby v oblasti terorismu za pomoci tohoto oprávnění je prakticky nemožné.

Tab. 10 - SWOT analýza opatření podle § 71, písm. a) zákona o Policii ČR

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizace telekomunikačního zařízení podle gsm buněk při provozu; - možnost zjištění kontaktních telefonních čísel - možnost mapování denní aktivity zájmové osoby dle komunikačního provozu 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemožnost zjištění obsahu komunikace; - nejistota a neurčitost, zda je zařízení používáno zájmovou osobou při lokalizaci - nelze ustanovit přesnou polohu zařízení - výstup nemá právní hodnotu pro procesní použitelnost - výpisy telekomunikačního provozu lze zjistit zpětně pouze 6 měsíců
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lze využít při prověření informace o známém tel. čísle, kterého je podezření, že ho používá zájmová osoba; - v případě, že nejsou zahájeny úkony trestního řízení dle tr. řádu a je potřeba co nejdříve zjistit okruh kontaktních čísel; 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnost využití znalosti slabých stránek tohoto opatření pro konspiraci a utajení teroristických aktivit zájmovou osobou;

Použitím SWOT analýzy přináší poznání o slabých stránkách tohoto opatření v rámci prevence proti hrozbám terorismu, které v důsledku převažují na silnými stránkami tohoto opatření. Patří mezi ně:

- nemožnost zjištění obsahu komunikace;
- nejistota a neurčitost při lokalizaci telekomunikačního zařízení, zda je v danou dobu užíváno zájmovou osobou;

Hrozby u tohoto opatření převažují nad příležitostmi při jeho využití. Hrozbou je možnost záměrného využití slabých stránek tohoto opatření pro konspiraci teroristické aktivity. Tedy, že zájmové osoby záměrně do prostředí poskytnou informaci o svém telefonickém spojení a na komunikačním zařízení povedou s pomocí dalších osob krycí provoz, zatímco pro komunikaci týkající se teroristických aktivit zvolí jiný způsob komunikace pomocí dalších prostředků a zařízení.

Příležitost, kdy by toto opatření bylo skutečně efektivní, by bylo v případě jeho využití v jiné problematice než terorismu, což však zákon o Policii ČR neumožňuje. Konkrétně při získávání poznatků o trestné činnosti osob koncových dealerů omamných a psychotropních látek a jedů.

Pro bod b) – konkrétní platební prostředek, tedy nejběžněji konkrétní číslo platební karty. Na základě tohoto oprávnění banka sdělí pouze informace, kdy a kde byl platební prostředek použit. Žádné další konkrétní informace, zda např. šlo o výběr hotovosti, platba za konkrétní službu, či provedení platebního příkazu banka neposkytne.

Tab. 11 - SWOT analýza opatření podle § 71, písm. b) zákona o Policii ČR

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjištění místa a času použití platebního prostředku - bez časového omezení 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemožnost zjištění účelu použití platebního prostředku (platba za nákup, výběr hotovosti, platba za službu???)
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lze využít při prověření informace o podezření použití platebního prostředku zájmovou osobou v určité lokalitě za určité období 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnost využití znalosti slabých stránek tohoto opatření pro konspiraci a utajení teroristických aktivit zájmovou osobou;

Podobně jako u bodu a) i v tomto případě odhalení jakékoliv konkrétní hrozby v oblasti terorismu takřka nemožné.

Pro bod c) – totožnost konkrétní osoby. Jsou sděleny pouze údaje o době a místě poskytnutí zdravotní péče. Ustanovení neumožňuje žádat o jiné údaje, např. ze zdravotnické dokumentace.

Tab. 12 - SWOT analýza opatření podle § 71, písm. c) zákona o Policii ČR

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zjištění místa a času poskytnutí zdravotních služeb zájmové osobě - bez časového omezení 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nelze zjistit diagnózu
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lze využít při prověření informace o poskytnutí zdravotních služeb zájmové osobě 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnost vyzrazení informace o prováděném šetření zájmové osobě

SWOT analýzou pro body b) a c) zjištěna slabá stránka v nemožnosti získání detailních informací. V důsledku toho nelze tato opatření využít za účelem, pro který byla implementována do zákona o Policii, tedy získávání poznatků o trestné činnosti při boji s terorismem.

8.3 § 71a zákona o Policii ČR

Specializovaný útvar policie určený policejním prezidentem může pro účely trestního řízení nebo pro účely zahájení trestního řízení žádat od správce daně informace získané při správě daní, je-li to nezbytné pro plnění konkrétního úkolu v oblasti boje proti korupci, terorismu, organizovanému zločinu, daňové, finanční a závažné hospodářské kriminalitě a legalizaci výnosů z trestné činnosti. Poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle

daňového řádu. Správcem daně zde rozumíme Finanční analytický úřad, který se zabývá procesem praní peněz a financování terorismu.⁵⁰

Tab. 13 - SWOT analýza opatření podle § 71a zákona o Policii ČR

Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> - zjištění detailních informací z daňových přiznání zájmové osoby; - zjištění oficiálních majetkových poměrů; - bez časového omezení;	Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> - poskytnutím informací od správce daně je nepravděpodobné, že tím bude získán poznatek o trestné činnosti po linii terorismu;
Příležitosti: <ul style="list-style-type: none"> - v případě potřeby zjištění či ověření oficiálních majetkových poměrů zájmové osoby	Hrozby: <ul style="list-style-type: none"> - možnost vyzrazení informace o prováděném šetření zájmové osobě

---

⁵⁰ HODNOCENÍ RIZIK: *Hodnocení rizik praní peněz a financování terorismu* [online]. © 2017 Finanční analytický úřad [cit. 8.5.2018]. Dostupné z: <http://www.financnianalytickyyurad.cz/hodnoceni-rizik.html>

9 DISKUZE

V teoretické části mé diplomové práce jsem shromáždil informace, které zjednodušenou formou dokumentují vývoj boje proti terorismu v EU. S ohledem na jednotlivé dokumenty je patrné, že kompetentní a legislativně činné orgány Unie často přistupovali k boji proti terorismu a přijímání preventivních protiteroristických opatření ex post. Lze konstatovat, že k přijetí zásadních aktů docházelo nikoli s předstihem proti konkrétním hrozbám, ale až jako reakce na dokonaný teroristický útok. Namátkou připomínám „Závěry a Akční plán proti terorismu“, přijatý na mimořádném zasedání Evropské rady v Bruselu dne 21. září 2001, který bezprostředně reagoval na útoky z 11. září 2001 v USA, „Haagský program“, který přijala na zasedání dne 5. listopadu 2004 Rada Evropské unie jako reakci na teroristické útoky v Madridu, přijetí nového protiteroristického zákona ve Francii po dva roky trvajícím vyhlášeném výjimečném stavu v reakci na teroristické útoky v Paříži v roce 2015. Samozřejmě, že existují i dokumenty, které pouze na základě data přijetí a vstoupení v platnost nelze vnímat jako bezprostřední reakci na konkrétní teroristický útok. Principiálně však je většina protiteroristických unijních dokumentů tvořena jako soubor opatření, kterými by bylo možno, byť třeba jen částečně, předejít útokům, jejichž modus operandi byl znám již z útoků provedených v minulosti.

Seznámení se s dokumenty z teoretické části přineslo náhled na postupný vývoj boje proti terorismu v evropských zemích. Nové protiteroristické dokumenty stupňují zásahy do občanských práv, rovněž přináší nové povinnosti pro bezpečnostní složky napříč EU. Vznikají mezinárodní bezpečnostní agentury, které mají zastoupení v každém členském státě EU. Narůstá počet specialistů v národních i mezinárodních útvarech, kteří se věnují boji proti všem známým formám terorismu. Na důležitosti získává sběr informací o teroristických aktivitách a jejich sdílení napříč komunitou bezpečnostních složek.

Postoj České republiky k boji proti terorismu koresponduje s postojem Evropské unie. Česká republika vytvořila dokument Strategie boje proti terorismu,

jehož cíle se ztotožňují s cíli dokumentu Strategie EU pro boj proti terorismu. V případech vytváření a přijímání podobných strategických dokumentů jsem toho názoru, že efektivnější by bylo vytvořit závazný dokument pro všechny členské státy EU, který by jasně stanovil směr boje proti terorismu. Podle jasně dané strategie EU by jednotlivé státy přijímali daná opatření jejich promítnutím do národní bezpečnostní legislativy. Tím, že jednotlivé státy EU přijímají různé legislativní normy, vystavují se riziku, že se aktivita teroristů přesune ze zemí s přísnější a efektivnější bezpečnostní legislativou do ostatních zemí, které v dané problematice zaostávají.

Provedenými analýzami jednotlivých protiteroristických opatření v praktické části mé práce jsem získal data, na jejichž podkladě se v této kapitole pustím do potvrzování či vyvracení hypotéz stanovených pro účely mé práce.

HYPOTÉZA 1. Předpokládáme, že současná preventivní opatření proti terorismu jsou dostatečná a není potřeba je více rozšiřovat.

SWOT analýza u jediných opatření, která podle zákona o Policii ČR může využít útvar služby kriminální policie, tedy opatření podle §§ 71 a 71a, prokázala jejich slabé stránky. Informace získané na základě využití uvedených opatření jsou pro policejní složky pouze dílčí indicie o možném jednání. Na jejich základě nelze jasně ukázat na konkrétní hrozbu teroristického útoku. Uvedenou hypotézu 1 tímto vyvracím a konstatuji, že současná preventivní opatření proti terorismu jsou nedostatečná.

HYPOTÉZA 2. Předpokládáme, že pro efektivní omezení dopadů teroristických útoků je potřeba velkého zásahu do lidských práv a svobod.

Podstata efektivní prevence proti terorismu spočívá ve včasném získání co nejkonkrétnějších informací o možné teroristické aktivitě. Způsoby získání takových informací s sebou přináší i zásah do lidských práv a svobod. Míra zásahu do těchto práv je závislá na užití konkrétního opatření. Pokud by v rámci prevence proti terorismu byla využita opatření, která připouští trestní řád pouze v průběhu

trestního řízení za účelem získání důkazů, došlo by k zásahu do dále citovaných práv a svobod:

- nedotknutelnost osoby a jejího soukromí;
- nedotknutelnost obydlí;
- porušení listovního tajemství a tajemství jiných písemností a záznamů, včetně zpráv podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením.

Výsledek analýzy protiteroristických zákonů Francie a Velké Británie a jeho komparace s Listinou základních práv a svobod dokládá, že pokud by obdobná opatření byla přijata v České republice a uvedena do praxe rozšířením policejních pravomocí v oblasti boje proti terorismu, došlo by k velkému zásahu do lidských práv a svobod. Byť by se jednalo o práva a svobody pouze u zájmových osob po linii terorismu, musí se ctít presumpce nevinny a na zájmovou osobu pohlížet jako na běžného občana. Potvrzují hypotézu 2, že pro efektivní omezení dopadu teroristických útoků je potřeba velkého zásahu do lidských práv a svobod.

HYPOTÉZA 3. Předpokládáme, že přijetím nových opatření pro boj s terorismem v rámci zákona o Policii ČR, dojde u řízení před soudem ke kolizi při uznávání důkazů zajištěných činností policejních složek před zahájením úkonů v trestním řízení.

Trestní řád v hlavě páté, § 89 odstavci 2 uvádí, že v trestním stíhání za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci. Výstupy z přijatých opatření podle zákona o Policii tedy lze považovat za důkazní prostředky. Ovšem takto získaný důkaz nemá takovou právní hodnotu jako důkaz získaný v průběhu trestního řízení, tedy po zahájení úkonů trestního řízení a policejním postupem podle trestního řádu. Důkazy získané na základě oprávnění definované zákonem o Policii jsou využitelné v rámci přípravného řízení, ovšem pro řízení před soudem postrádají procesní použitelnost. Obdobná situace je například při srovnání procesní

použitelnosti podání vysvětlení osoby podaného podle zákona o Policii a výslechem svědka podle trestního řádu. Byť mohou být oba výsledky obsahově totožné, procesně použitelný je pouze výslech svědka. V případě hypotézy 3. jsem dospěl k jejímu potvrzení, že dojde u řízení před soudem ke kolizi při uznávání důkazů zajištěných činností policejních složek před zahájením úkonů v trestním řízení, přijetím nových opatření pro boj s terorismem v rámci zákona o Policii ČR.

Musíme vzít na zřetel, že trestní řád podmiňuje činnost policejního orgánu před zahájením trestního řízení tím, že na základě policejnímu orgánu známých informací lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu. Pokud však policejní orgán disponuje informacemi, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání jakéhokoliv trestného činu po linii terorismu již ve stadiu přípravy, je nasnadě ihned zahájit úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu a neprodleně začít objasňovat a prověřovat tyto informace, aby bylo možno zabránit pokusu či samotnému spáchání takového trestného činu. V paragrafovém znění předmětných trestných činů je uvedeno, že příprava je trestná. Fakticky lze tedy předcházet pouze provedení pokusu či dokonání teroristického útoku, nikoli jeho přípravě.

Data získaná v teoretické i praktické části za využití popsaných metod a analýzy následně využijeme pro syntézu, jejímž účelem bude vytvoření celkového náhledu, jak by preventivní opatření proti hrozbám terorismu mohla vypadat v praxi.

Po provedené analýze vybraných protiteroristických opatření je patrné, že proti terorismu nelze efektivně preventivně působit bez zásadního zásahu do lidských práv a svobod. Stav, kterého se na tomto poli snaží dosáhnou EU a potažmo i Česká republika, tedy nalezení rovnováhy mezi přijetím účinných opatření v rámci boje proti terorismu a zásahem do lidských práv a svobod, bude vždy na úkor bezpečnosti občanů.

Hrozbou rozumíme jakýkoliv fenomén, který má potenciální schopnost poškodit zájmy a hodnoty chráněné státem. Míra hrozby je dána velikostí možné škody a časovou vzdáleností (vyjádřenou obvykle pravděpodobností čili rizikem) možného uplatnění této hrozby.⁵¹ Jaké jsou tedy možnosti zákonně odhalovat konkrétní hrozby v oblasti terorismu a předcházet jim?

Pojďme shrnout možnosti, které policejnímu orgánu, za účelem předcházení a odhalování konkrétních hrozeb v oblasti terorismu, poskytuje zákon o PČR v současném znění. Aby policejní orgán byl schopný odhalit konkrétní hrozbu a předejít jí, musí být schopen získat konkrétní informaci o dané hrozbě. Konkrétní informaci může získat využitím lidských spolupracovníků, tzv. HUMINT (z angl. HUMAN INTeligence). HUMINT je jedním z neúčinnějších způsobů sběru informací, jako jediný může odhalit plány a záměry pachatele ještě ve fázi plánování. Zároveň jde o nejrizikovější způsob získávání informací. V zákoně o PČR lze vztáhnout k § 18 – Vyžadování pomoci od osob a orgánů a § 72 - Podpurné operativně pátrací prostředky, § 73 – Informátor.

Další možností, jak by mohl policejní orgán získat informaci o konkrétní hrozbě v oblasti terorismu, by bylo použití operativně pátracích prostředků, zejména „Sledování osob a věcí“ (§ 158d trestního řádu), „Použití agenta“ (§ 158e trestního řádu). Dále „Odposlech a záznam telekomunikačního provozu“ (§ 88 trestního řádu), „Zadržení a otevíření zásilek“ (§§ 86, 87 trestního řádu). Veškerá tato opatření jsou však podmíněna v první řadě již zahájenými úkony v trestním řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu. Proto jsou jako preventivní opatření při odhalování konkrétních hrozeb v oblasti terorismu prakticky nevyužitelná. Tato opatření jsou principiálně nastavena na získávání důkazů o vině či nevině v trestním řízení,

---

⁵¹ *Hrozba: obecné pojmy* [online]. © 2018 Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 8.5.2018]. Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx

nikoliv jako prostředek pro prevenci před jednou z nejzávažnějších současných bezpečnostních hrozeb.

V České republice se policejním složkám sice daří objasňovat trestné činy po linii terorismu, ale musíme brát v potaz, že v dosud objasněných případech nešlo o prevenci. Pro skutečně efektivní prevenci proti terorismu je potřeba mít co nejdetailnější informace o zájmových osobách, tedy osobách, u kterých policejní složky na základě své práce domnívají, že mohou být bezpečnostním rizikem v oblasti terorismu, ale zároveň nedisponují důkazy o tom, že zájmová osoba se připravuje na spáchání jakéhokoliv trestného činu po linii terorismu.

10 NÁVRH MOŽNÝCH OPATŘENÍ

Možností pro zefektivnění preventivní činnosti policejních složek by byla úprava zákona o Policii, kde by k dosavadním oprávněním pro útvary bojující s terorismem přibyly oprávnění, která jsou možná jen v průběhu trestního řízení, tedy operativně pátrací prostředky jako jsou odposlech, sledování osob a věcí, použití agenta. Pokud jde o získávání informací od informátora dle zákona o Policii ČR, nemá policie mimo finanční či věcné odměny jinou možnost, jak danou informaci „koupit“. Efektivní by byla možnost nabídnout informátorovi jistou formu „vyvinění“ týkající se konkrétních deliktů jako protislužbu za poskytnutí informace, kterou policie nemůže získat jiným způsobem. Takové opatření by mohlo být postaveno na podobném principu jako je beztrestnost agenta uvedená v trestním zákoníku.

Je zřejmé, že přijetí takových opatření by významně zasáhlo do práv a svobod veřejnosti, proto by měly být nastaveny kvalitní kontrolní mechanismy, které by včas zasáhly v případě selhání policie a zneužití těchto instrumentů.

Další možností na zefektivnění boje proti terorismu by mohla být rozsáhlá změna ve fungování zpravodajských služeb, která by spočívala v tom, že agendu boje proti terorismu, tedy prevenci, prověřování i vyšetřování by převzala jedna zpravodajská služba. Ta by se změnou v legislativě stala orgánem činným v trestním řízení po linii terorismu a vedla by trestní řízení místo policie. To by s sebou přineslo možnost či nutnost využívat v trestním řízení materiály získané zpravodajskými službami jako důkaz, což v současné době přípustné není.

ZÁVĚR

Stanovením hypotéz v této diplomové práci jsem přispěl do diskuze o tom, zdali je potřebné rozšiřovat oprávnění bezpečnostních složek, případně jaký by měl být rozsah takových oprávnění. Zpracováním této diplomové práce jsem čtenářům přiblížil, jak se k vytváření různých protiteroristických opatření využitelných policejními složkami staví EU i ČR. Rovněž jsem díky analýze přiblížil principy, na kterých tato opatření mají své základy.

Součástí mé práce je snaha ukázat na to, jaké možnosti má v současné době kriminální služba Policie ČR pro uplatnění preventivních opatření proti terorismu definované v zákoně o Policii ČR. Zároveň se snažím ukázat s jakými nedostatky těchto opatření se policisté potýkají. V návaznosti na to jsem v této práci uvedl, jakým způsobem by bylo možné současné nedostatky v prevenci proti terorismu napravit. Diplomová práce se netýkala analýzy činnosti Policie ČR jako celku, ale pouze její součásti, která má na starosti boj s terorismem, jedné z nejzávažnějších forem trestné činnosti.

Informace, které tato práce přinesla, mohou využít začínající kriminalisté u útvarů určených pro boj s terorismem, kdy detailně čtenáře seznámí s problematikou prevence proti terorismu v rámci činnosti Služby kriminální policie a vyšetřování, Policie ČR. Dále může oslovit i zájemce o studia mezinárodního bezpečnostního práva.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CEPOL – Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva

COREPER – Výbor stálých zástupců

COSI - Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti

ECTC - Evropské protiteroristické centrum

EU - Evropská unie

EUROJUST – instituce Evropské unie pro policejní spolupráci

EUROPOL - Evropský policejní úřad

FRONTEX – Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž

HUMINT - z angličtiny, HUMAN INTeligence.

PNR – jmenná evidence cestujících

SIENA – síť pro bezpečnou výměnu informací

SWOT – z angličtiny, **S** = Strengths (Silné stránky), **W** = Weaknesses (Slabé stránky), **O** = Opportunities (Příležitosti), **T** = Threats (Hrozby).

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

PRAMENY

Evropská úmluva o potlačování terorismu, Rada Evropy, Štrasburk, 1977.

Dostupné z: http://www.psp.cz/eknih/1990fs/tisky/t0837_00.htm

CONCLUSIONS AND PLAN OF ACTION OF THE EXTRAORDINARY EUROPEAN COUNCIL MEETING ON 21 SEPTEMBER 2001. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/media/20972/140en.pdf>

Společný postoj Rady ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (2001/931/SZBP). Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32001E0931>

Evropská bezpečnostní strategie – Bezpečná Evropa v lepším světě. Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/cs/documents-publications/publications/european-security-strategy-secure-europe-better-world/>

Haagský program: Posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii. Dostupné z:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:053:0001:0014:CS:PDF>

Závěry předsednictví, Evropská Rada, Brusel, 4. a 5. listopadu 2004. Dostupné z:

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14292-2004-INIT/cs/pdf>

Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu, Rada EU, Brusel 30. listopadu 2005.

Dostupné z:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategie-eu-pro-boj-proti-terorismu.pdf

Prümské rozhodnutí - posílení přeshraniční spolupráce, Rozhodnutí Rady 2008/615/SVV, 23. června 2008. Dostupné z:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:jl0005&from=CS>

Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie Směrem k evropskému modelu bezpečnosti, Evropská Rada, březen 2010, ISBN 978-92-824-2674-6.

Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/strategie-ve-forme-brozury-pdf.aspx

Sdílená vize, společný postup: silnější Evropa, Globální strategie zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie, 2016. Dostupné z:

http://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/eugs_cz_version.pdf

Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie,

2012/C 326/01. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A12012E%2FTXT>

Rozhodnutí Rady 2002/187/SVV, kterým se zavádí Eurojust, 28. února 2002. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=LEGISSUM%3A133188>

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/2219, o Agentuře Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL), 25. listopadu 2015. Dostupné z:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32015R2219>

Evropská rada: Zpráva předsedy Donalda Tuska, Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2016. ISBN 978-92-824-5616-3. Dostupné z:

<https://www.consilium.europa.eu/media/29905/qcao15001csn.pdf>

Zákon proti terorismu – Francie, 2017.

Dostupné z: <https://www.senat.fr/leg/pjl16-587.html>

Terrorism Act 2000 – zákon proti terorismu Velká Británie

Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11/contents>

Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001

Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/24/contents>

Counter-Terrorism Act 2008

Dostupné z: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/28/contents>

Preventing Extremism Together Places of Worship, October 2005. Dostupné z:

<http://www.statewatch.org/news/2005/oct/cons-prev-extreme-view-HO.pdf>

Countering International Terrorism: The United Kingdom's Strategy, July 2006.

Dostupné z:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/272320/6888.pdf

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016 o používání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) pro prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání teroristických trestných činů a závažné trestné činnosti.

Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L0681&from=CS>

Rámcové Rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkáčím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV).

Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32002F0584>

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, 29. března 2017. Dostupné z: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-62-2016-INIT/cs/pdf>

Strategie ČR pro boj proti terorismu od roku 2013, 20.3.2013.

Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie/strategie-cr-pro-boj-proti-terorismu-od-roku-2013>

Základy ochrany měkkých cílů – metodika, Praha, červen 2016.

Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>

Zákon trestní zákoník č. 40/2009 Sb.

Dostupný z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Zákon o trestním řízení soudním - trestní řád č. 141/1961 Sb.

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>

Zákon o Policii České republiky č. 273/2008 Sb.

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

THE COUNCIL OF EUROPE. Human rights and the fight against terrorism.

Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2005, ISBN 92-871-5694-8

INTERNETOVÉ ZDROJE

<https://www.epravo.cz/top/clanky/vyklad-pojmu-pravo-evropske-unie-33552.html>

<http://www.policie.cz/clanek/kopie-terorismus.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

<https://www.europol.europa.eu/cs/about-europol>

<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/hrozba-terorismu-v-eu-roste-pomoci-ma-lepsi-sdileni-informaci-mezi-staty-013121/>

<https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report#fndtn-tabs-0-bottom-2>

<https://www.euroskop.cz/9007/26924/clanek/eu-ma-novou-instituci-pro-boj-s-terorismem/?ulozit=1>

<http://www.eurojust.europa.eu/Pages/languages/cs.aspx>

https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/frontex_cs

<https://www.cepol.europa.eu/cs>

<http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/counter-terrorism-coordinator/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Francouzsk%C3%A9_departementy.

https://zpravy.idnes.cz/manchester-koncertni-hala-vybuch-exploze-fly-/zahranicni.aspx?c=A170523_005121_zahranicni_fer

https://zpravy.idnes.cz/londyn-metro-uzavreni-incident-d36-/zahranicni.aspx?c=A170603_233856_zahranicni_jj

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6785-2016-INIT/cs/pdf>

https://journals.muni.cz/cepsr/article/view/4576/6138#_ftn3

<http://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/25/control-acquisition-possession-weapons/>

<http://www.financnianalytickyurad.cz/hodnoceni-rizik.html>

www.mvcr.cz/clanek/hrozba.aspx

<https://help.odok.cz/vykladovy-slovník/-/wiki/V%C3%BDkladov%C3%BD%20slovník%C3%ADk/COREPER+I%3CSLASH%3EII>

MONOGRAFIE

BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, ISBN 978-80-7380-513-5.

BRZYBOHATÝ, Marian. *Terorismus I*, Praha: Police History, 2005, ISBN 80-902670-1-7

DE LA CORTE, Luis. *Logika terorismu*. Praha: Academia, 2009, ISBN 978-80-200-1724-6

EICHLER, Jan. *Mezinárodní bezpečnost na počátku 21. století*. 1. vyd. Praha: AVIS, 2006. ISBN 80-7278-326-2.

EICHLER, Jan. *Terorismus a války v době globalizace*, 2. dopl. vydání. Praha: Karolinum, 2010, ISBN 978-80-246-1790-9

MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, ISBN 80-903333-8-9

PIKNA, Bohumil. *Mezinárodní terorismus a bezpečnost Evropské unie: (právní náhled)*. Praha: Linde, 2006. ISBN 80-720-1615-6

PIKNA, Bohumil. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva prizmatem Lisabonské smlouvy*, 2. doplněné vydání. Praha: Linde, 2010. ISBN 978-80-7201-813-0

ŘEHÁK, David, FOLTIN Pavel, STOJAR, Richard. *Vybrané aspekty soudobého terorismu*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – AVIS, 2008, ISBN 978-80-7278-443-1

ŠKODA, Jindřich, VAVERA František, ŠMERDA Radek. *Zákon o policii s komentářem*, 2. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk s.r.o., 2013, ISBN 978-80-7380-447-3

TROJANOVÁ, Petra, 2014. *Evropské právo v rámci boje proti terorismu*. Olomouc. Rigorózní práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Právnická fakulta. Vedoucí práce Doc. JUDr. Naděžda Šišková, PhD.